

EFEKTY UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWE DLA ZAJĘĆ

Kierunek: **Praca socjalna**

Poziom studiów: **Studia pierwszego stopnia**

Nazwa zajęć: **Wstęp do pracy socjalnej 1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawowe pojęcia z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej, Odróżnia pracę socjalną od pomocy społecznej
2. Charakteryzuje zadania pomocy społecznej realizowane na szczeblu lokalnym (w gminie i powiecie)
3. Opisuje i objaśnia formy świadczeń pomocy społecznej w tym pracę socjalną
4. Rozróżnia i charakteryzuje jednostki organizacyjne pomocy społecznej
5. Prawidłowo nazywa etapy postępowania w metodzie pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi zastosować przepisy prawne dotyczące zasad udzielania i organizacji pomocy społecznej i pracy socjalnej
2. Umie planować odpowiednie formy pomocy społecznej dla różnych typów klientów pracownika socjalnego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Ma świadomość potrzeby angażowania się państwa, samorządów wszystkich szczebli, organizacji pozarządowych, środowisk zawodowych pomagaczy w działalność pomocową i integracyjną

Treści programowe dla zajęć:

Pomoc społeczna a praca socjalna. Usytuowanie pomocy społecznej w polityce społecznej państwa.

Koncepcje pomocy społecznej.

Rozwój pomocy społecznej w Polsce. Przesłanki reformy pomocy społecznej w Polsce dokonanej w 1990, w 1999 i w 2011 roku.

Charakterystyka systemu pomocy społecznej w Polsce. Struktura organizacyjna, cele i zadania pomocy społecznej.

Świadczenia środowiskowej pomocy społecznej. Zasady przyznawania świadczeń.

Instytucjonalna pomoc społeczna

Metody i techniki rozpoznawania potrzeb stosowane w pracy socjalnej realizowanej w ośrodkach pomocy społecznej.

Metoda indywidualnego przypadku i jej etapy.

Rodzinny wywiad środowiskowy. Zasady przeprowadzania wywiadu przez pracownika socjalnego

Technika kontraktu socjalnego.

Charakterystyka klientów pomocy społecznej

Zasady i formy wspierania rodziny w środowisku lokalnym. Obowiązki asystenta rodziny

Zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnieniu się jej pełnoletnich wychowanków

Nazwa zajęć: **Demografia**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę na temat głównych nurtów teoretycznych oraz źródeł danych i pomiaru w demografii
2. zna charakterystykę struktur i uwarunkowania (determinanty) procesów demograficznych oraz ich zasadnicze komponenty (płodność, umieralność, migracja) oraz posiada wiedzę na temat głównych prawidłowości zmian ludnościowych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zinterpretować informacje/dane zastane opisujące określoną społeczność (populację) z perspektywy demograficznej a następnie ocenić jej potrzeby socjalne
2. rozumie istotę procesów ludnościowych, w odniesieniu do celów i działań polityki ludnościowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi zidentyfikować uwarunkowane demograficznie przyczyny (źródła) lokalnych problemów społecznych oraz zaproponować odpowiednią interwencję w celu ich usuwania lub łagodzenia
2. posiada przygotowanie do działania/pracy w organizacjach (instytucjach) lub zespołach realizujących zadania wpisujące się w odpowiednie polityki ludnościowe, rozumiejąc i doceniając społeczną wartość wolności od ryzyk socjalnych

Treści programowe dla zajęć:

Demografia - podstawowa aparatura pojęciowa oraz główne nurty teoretyczne (teoria optimum zaludnienia, teoria płodności, teoria przejścia demograficznego).

Źródła informacji statystycznej o ludności i wybrane metody analizy demograficznej. Uwarunkowania demograficzne a bezpieczeństwo socjalne osób, rodzin i społeczności.

Struktura ludności według płci, wieku, stanu cywilnego, wykształcenia oraz cech społeczno-zawodowych - specyfika, zmiany i ich uwarunkowania

Procesy ruchu naturalnego ludności: rozrodczość, umieralność, małżeństwo - specyfika, zmiany i ich uwarunkowania

Procesy ruchu wędrownego ludności: migracje wewnętrzne i zewnętrzne - specyfika, zmiany i ich uwarunkowania

Struktura ludnościowa Polski stan i prognozy. Procesy reprodukcji ludności. Współczynniki reprodukcji. Diagnozowanie warunków demograficznych środowiska lokalnego/regionalnego pod kątem możliwości wprowadzenia odpowiednich działań korygujących i/lub naprawczych

Nazwa zajęć: Zajęcia praktyczne w placówkach 2

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę o strukturze i funkcjonowaniu wybranych placówek systemu wsparcia społecznego
2. Charakteryzuje zadania i funkcje poznanych placówek wsparcia społecznego
3. Wskazuje odpowiednie placówki dla pomocy w wybranych problemach społecznych
4. Posługuje się odpowiednim nazewnictwem wybranych placówek
5. Rozróżnia typy placówek opiekuńczych, pomocowych i wspomagających rozwój
6. Potrafi określić zadania pracownika socjalnego zatrudnionego w wybranych placówkach

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dobrać odpowiednie placówki dla osób potrzebujących pomocy i wsparcia społecznego
2. Wykorzystuje poznane formy pomocy w odniesieniu do występujących potrzeb klientów pracownika socjalnego
3. Przygotowuje sprawozdanie i formułuje wnioski z zajęć praktycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma zdolność rozumienia potrzeb klientów pracownika socjalnego i konieczność ich zaspokajania przez system wsparcia społecznego

Treści programowe dla zajęć:

Wstępne informacje o harmonogramie zajęć praktycznych, strukturze zajęć, warunków zaliczenia
Poznanie placówek opiekuńczych i opiekuńczo wychowawczych: Dom Opiekuńczo-Wychowawczy dla Dziewcząt, Dom Młodzieży, Ośrodek Adopcyjny ROPS, Szkoła Specjalna, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży w zakresie: struktury organizacyjnej, kategorii zatrudnionych pracowników, zadaniach placówki i zadaniach pracownika socjalnego, kategorii klientów placówki, problemach społecznych rozwiązywanych przez placówkach, systemie i warunkach uzyskiwania pomocy, udzielanych świadczeniach, metodach i technikach pracy z klientami placówki, występujących trudnościach i barierach w realizowaniu pomocy przez placówkę i pracownika socjalnego.

Poznanie placówek pomocowych: Środowiskowy Dom Samopomocy, Poradnia Leczenia Uzależnień, Wielkopolskie Centrum Pomocy Monar-Markot, Centrum Integracji Społecznej „Barka” w zakresie struktury organizacyjnej, kategorii zatrudnionych pracowników, zadaniach placówki i zadaniach pracownika socjalnego, kategorii klientów placówki, problemach społecznych rozwiązywanych przez placówkach, systemie i warunkach uzyskiwania pomocy, udzielanych świadczeniach, metodach i technikach pracy z klientami placówki, występujących trudnościach i barierach w realizowaniu pomocy przez placówkę i pracownika socjalnego

Poznanie placówki resocjalizacyjnej: Zakład Karny w zakresie struktury organizacyjnej, zadaniach placówki, zadaniach Działu Penitencjarnego, systemie odbywania kar, uprawnień

Nazwa zajęć: Język angielski A2

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje

pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego;

2. potrafi czytać ze zrozumieniem krótsze teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym;

3. potrafi zrozumieć prosty oryginalny materiał audio lub wideo z życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne: Present Simple and Present Continuous, Past Simple and Past Continuous, Present Perfect and Present Perfect Continuous, Past Perfect oraz czasy przyszłe dla poziomu A2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii (np. czasowniki modalne, przymiotniki, strona bierna, zdania warunkowe, mowa zależna) dla poziomu A2.

Słownictwo dotyczące życia codziennego oraz związane z bezpośrednim środowiskiem studenta (jedzenie, osobowość, podróże, zainteresowania, edukacja, zakupy, pieniądze, technologia, rodzina, studia, praca, technologia, podstawowe słownictwo związane z kierunkiem studiów)

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów.

Wyrażanie różnorodnych funkcji językowych np. prośby, opisy, wyrażanie opinii, wyrażanie zgody, brak zgody, pytania o pozwolenie, skargi, itp.

Nazwa zajęć: **Encyklopedia prawa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Umie zdefiniować pojęcia „prawo” i „norma prawna”, „stosunek prawny” oraz pokazać różnice między normą prawną a innymi normami postępowania, odróżnia także normę prawną od przepisu prawa.

2. Ma elementarną wiedzę na temat hierarchii źródeł prawa i potrafi je krótko scharakteryzować (umowę międzynarodową, ustawę, rozporządzenie),

3. Umie wymienić poszczególne gałęzie prawa takie jak np.: prawo administracyjne, cywilne i karne i wskazać cechy charakterystyczne stosunków prawnych regulowanych przez te gałęzie oraz podstawowe zasady z nimi związane np. zasada domniemania niewinności, czy zasada równorzędności podmiotów, zasada subsydiarności.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi scharakteryzować zasadę trójpodziału władzy, wymienić organy władzy ustawodawczej, sądowniczej i wykonawczej oraz krótko omówić ich kompetencje Potrafi uzasadnić znaczenie orzecznictwa sądowego w procesie stosowania i interpretacji przepisów.

2. Potrafi wymienić i zastosować w praktyce zasady prawa obowiązujące przy przyznawaniu pomocy przez podmioty systemu pomocy społecznej oraz wskazać akt normatywny, do którego należy sięgnąć w celu rozwiązania konkretnego problemu prawnego, z zakresu prawa cywilnego, administracyjnego, karnego, rodzinnego i opiekuńczego.

3. Potrafi przyporządkować dany stosunek prawny do odpowiedniej gałęzi prawa (np. prawa cywilnego, administracyjnego, karnego)

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada kompetencje pracy w grupie i współdziałania w rozwiązaniu zadanych problemów z zakresu prawa pojawiających się w pracy pracownika socjalnego.

2. Dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki oraz podejmuje działania na rzecz rozwoju etosu pracownika socjalnego, dba o dorobek i tradycje zawodu

Treści programowe dla zajęć:

Zapoznanie studenta z wiadomościami ogólnymi tj: pojęcie prawa, pojęcie normy prawnej, norma prawna a przepis prawa, stosunek prawny, stosowanie prawa, wykładnia prawa i jej rodzaje, prawo materialne i formalne (proceduralne), źródła prawa - hierarchia aktów normatywnych, pojęcia zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych.

Elementy prawa konstytucyjnego: pojęcie prawa konstytucyjnego zasady konstytucyjne, wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela charakterystyka trójpodziału władzy : władza ustawodawcza: Sejm i Senat - wybory i kompetencje, władza wykonawcza Prezydent - sposób powołania i kompetencje oraz Rada Ministrów - sposób powołania i kompetencje, Władza sądownicza: Sądy i Trybunały. Podział sankcji prawnych – pojęcie charakterystyka.

Elementy prawo administracyjnego: ojęcie administracji i prawa administracyjnego, organy administracji publicznej - pojęcie i rodzaje, pojęcie stosunku administracyjnoprawnego postępowanie administracyjne: zasady postępowania, wydanie decyzji administracyjnej, postanowienia, ugoda

administracyjna, mediacja w postępowaniu administracyjnym, środki odwoławcze w postępowaniu administracyjnym, sądowa kontrola administracji .Omówienie przekładowych aktów prawa administracyjnego: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o ochronie zdrowia psychicznego. Praca z kuzasami.

Elementy prawo cywilnego i prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz postępowania cywilnego - pojęcie i źródła prawa cywilnego i prawa rodzinnego i opiekuńczego pojęcie stosunku cywilnoprawnego, zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych , zdolność sądowa i zdolność procesowa, pojęcie i rodzaje czynności prawnych, pojęcie pełnomocnictwa. omówienie wad oświadczeń woli. Problematyka ubezwłasnowolnienia, opieka i kuratela , elementy prawa spadkowego.

Praca z kuzasami i sporządzenie projektów pism procesowych (np.wniosek o ubezwłasnowolnienie)

Elementy prawa karnego - pojęcie i źródła prawa karnego, pojęcie przestępstwa, stadia i formy, postać winy - umyślna i nieumyślna, okoliczności wyłączające winę, okoliczności wyłączające bezprawność czynu, pojęcie kary i środka karnego - omówienie, wymiar kary - ustawowy i sądowy Etapy postępowania karnego. Pojęcia: podejrzany, oskarżony, skazany, pokrzywdzony, oskarżyciel, obrońca . Środki odwoławcze - apelacja, kasacja.

Praca z kuzasami.

Elementy prawa europejskiego - Pojęcie prawa europejskiego oraz Instytucje Unii Europejskiej i ich kompetencje

Nazwa zajęć: Polityka socjalna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. definiuje podstawowe pojęcia z zakresu polityki socjalnej
2. zna podstawowe ryzyka socjalne
3. zna i rozróżnia świadczenia z tytułu zabezpieczenia społecznego
4. zna i rozróżnia świadczenia z tytułu pomocy społecznej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dobrać odpowiednie typy świadczeń socjalnych do określonych ryzyk socjalnych
2. potrafi wskazać odpowiednie świadczenia socjalne dla określonych grup klientów pomocy społecznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi dokonać charakterystyki klienta pomocy społecznej w kontekście zagrażających mu ryzyk socjalnych
2. dostrzec i opisać procesy dotyczące dobrostanu jednostki

Treści programowe dla zajęć:

Polityka socjalna a polityka społeczna

Ryzyko i niepewność. Ryzyka socjalne

Techniki, modele i funkcje zabezpieczenia społecznego

Ubezpieczenie emerytalne

Ubezpieczenie rentowe

Ubezpieczenie chorobowe

Ubezpieczenie wypadkowe

Ubezpieczenie na wypadek bezrobocia. Ubezpieczenie społeczne rolników

Świadczenia pomocy społecznej

Renta socjalna, 500+, Dobry Start, Rodzinny Kapitał Opiekuńczy, Karta Dużej Rodziny, Fundusz alimentacyjny

Transformacje polskiej polityki socjalnej

System ubezpieczeń społecznych w wybranych krajach

Nazwa zajęć: Przygotowanie i ewaluacja praktyk zawodowych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o formalnej stronie organizowania praktyki zawodowej przez ośrodek pomocy społecznej. Zna regulamin praktyki zawodowej.
2. wskazuje odpowiednie placówki pomocy społecznej w odniesieniu do realizacji zadań wynikających z programu praktyki zawodowej
3. jest przygotowany do realizacji zadań będących obowiązkami pracownika socjalnego zgodnie z programem praktyki

w zakresie umiejętności:

1. potrafi oceniać i podsumowywać korzyści wymierne i niewymierne z odbytej praktyki zawodowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma zdolność rozumienia konieczności odbycia praktyki zawodowej w ośrodku pomocy społecznej i przestrzegania obowiązujących reguł pracy

Treści programowe dla zajęć:

Poznanie formalnej strony praktyki zawodowej: miejsce, termin, opiekun praktyki, regulamin praktyki
Zapoznanie z programem praktyki zawodowej. Omówienie poszczególnych zadań. Omówienie warsztatu pracy studenta będącego w roli praktykanta.

Zapoznanie studentów z dziennikiem praktyk zawodowych. Omówienie sposobu prowadzenia dziennika.

Ewaluacja praktyki zawodowej – indywidualne podsumowanie praktyki w zakresie organizacji pracy ośrodka pomocy społecznej, metod i technik pracy stosowanych przez pracowników socjalnych, działań metodycznych w czasie odbywania praktyki, zachowań i postaw klientów, radzenia sobie z emocjonalnymi efektami przeprowadzanych interwencji, predyspozycji do zawodu.

Omówienie wymiernych i niewymiernych korzyści wynikających z odbycia praktyki zawodowej

Nazwa zajęć: **Praktyka zawodowa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o strukturze organizacyjnej pomocy społecznej w Polsce i funkcjonowaniu ośrodka pomocy społecznej w gminie
2. charakteryzuje zadania i funkcje ośrodka pomocy społecznej
3. wskazuje odpowiednie formy świadczeń pomocy społecznej w odniesieniu do potrzeb klienta pomocy społecznej
4. nazywa profesjonalnym słownictwem zakres świadczeń pomocy społecznej oraz współpracujących z ośrodkiem podmiotów lokalnego wsparcia społecznego
5. rozróżnia typy klientów pomocy społecznej i potrafi je scharakteryzować
6. wymienia zadania pracownika socjalnego zatrudnionego w ośrodku pomocy społecznej

w zakresie umiejętności:

1. formułuje diagnozę społeczną i sporządza plan pomocy dla klientów ośrodka pomocy społecznej
2. wykorzystuje poznane formy pomocy i rodzaje świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w odniesieniu do występujących potrzeb klientów pracownika socjalnego
3. opracowuje sprawozdanie i formułuje wnioski z praktyki zawodowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma zdolność rozumienia potrzeb klientów ośrodka pomocy społecznej i konieczność ich zaspokajania przez placówki pomocy społecznej

Treści programowe dla zajęć:

Poznanie struktury organizacyjnej i zadań ośrodka pomocy społecznej

Zapoznanie się z zakresem czynności i odpowiedzialności służbowej pracownika socjalnego zatrudnionego w ośrodku pomocy społecznej

Poznanie sposobów interwencji socjalnej, metod, technik i narzędzi pracy pracownika socjalnego

Przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych pod nadzorem pracownika socjalnego z różnymi typami klientów pracownika socjalnego

Formułowanie diagnozy społecznej i opracowywanie projektu działania socjalnego wraz z zastosowaniem poznanych form świadczeń pomocy społecznej

Zapoznanie się z dokumentacją ośrodka pomocy społecznej

Nawiązywanie kontaktu z lokalnymi podmiotami wsparcia społecznego podczas realizacji zadań w ramach interwencji socjalnej

Prowadzenie dziennika praktyk obejmującego rejestrację codziennych czynności i opracowanie pisemnego sprawozdania z praktyk zawodowych

Nazwa zajęć: **Psychologia społeczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozumie wybrane procesy i zjawiska psychologiczne stanowiące podstawę dla społecznego funkcjonowania jednostki

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zastosować wytyczne dotyczące autoprezentacji, komunikacji społecznej, atrybucji i heurystyk w relacjach interpersonalnych i grupowych

Treści programowe dla zajęć:

1. Przedmiot i miejsce psychologii społecznej w naukach społecznych - wprowadzenie do problematyki przedmiotu.
2. Ja i wizerunek własnej osoby. Rozumienie i odczuwanie siebie. 2.1. Kim jestem? 2.2. Samoocena i autowaloryzacja. 2.3. Poczucie umiejscowienia kontroli. 2.4. Autoprezentacja.
3. Wiedza i sądy o świecie społecznym. Rozumienie i odczuwanie świata społecznego. 3.1. Zasady społecznej percepcji: schematy, skrypty, stereotypy 3.2 Heurystyki formułowania sądów (dostępności, zakotwiczenia, symulacji, reprezentatywności) 3.3. Atrybucje - wnioskowanie na podstawie zachowania. 3.4. Plotka i kłamstwo interpersonalne.
4. Świat wpływu: zachowania, myślenie, emocje 4.1. ABECADŁO wpływu: kluczowa rola postaw (elementy behawioralne, emocjonalne i poznawcze postaw), Struktura postaw i wartości i ich wpływ na przetwarzanie informacji. 4.2. Historia sławy (i niesławy) wpływu społecznego. Komunikacja i perswazja a zmiana postaw. Wpływ mass-mediów i reklamy.

Nazwa zajęć: **Metody i techniki badań socjologicznych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę na temat podstaw metodologicznych oraz założeń teoretycznych, a także zastosowania praktycznego podstawowych metod i technik badań socjologicznych
2. Zna podstawowe elementy oraz etapy procesu badawczego i potrafi je zastosować w praktyce
3. Definiuje podstawowe pojęcia z metod i technik badań socjologicznych w tym – ilościowych, jakościowych i mieszanych
4. Wie, jak zaplanować i zrealizować proste badania empiryczne, uwzględniające podejście ilościowe oraz jakościowe

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dobrać (w tym – połączyć) odpowiednie metody i techniki badań socjologicznych w celu przeprowadzenia analizy konkretnego problemu społecznego
2. Planuje i przeprowadza prezentację ustną swoich dylematów oraz dokonań badawczych na forum grupy, potrafi przy tym wykorzystać dedykowane oprogramowanie i aplikacje
3. Opracowuje najważniejsze wnioski z badań empirycznych w zespole zadaniowym wykorzystując dedykowane oprogramowanie komputerowe

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Współpracuje w zespole

Treści programowe dla zajęć:

Cechy badań socjologicznych – istota, potencjał i ograniczenia badań ilościowych i jakościowych oraz strategii mieszanych.

Projektowanie badania socjologicznego – tworzenie problematyki badania

Główne metody badań – wywiad, eksperyment i obserwacja

Dobór próby i jego konsekwencje dla wnioskowania – próby w badaniach ilościowych i jakościowych

Wywiad – rodzaje wywiadów ilościowych i jakościowych: wywiady kwestionariuszowe i ankiety, wywiady pogłębione (indywidualne, grupowe) - zastosowanie, zasady prowadzenia, najczęstsze problemy

Eksperyment – założenia eksperymentów, schematy eksperymentalne i zasady doboru próby

Obserwacja ilościowa i jakościowa: standaryzowanie obserwacji, etnografia oraz rejestracja zachowań

Etyka badań socjologicznych – kodeksy i wytyczne dotyczące relacji z badanymi, prezentacji wyników i postaw badaczy

Analiza i interpretacja danych ilościowych i jakościowych

Projektowanie i realizacja badania wybranego problemu w małych grupach

Opracowanie wniosków ze zrealizowanego badania w małych grupach

Prezentacja założeń i wyników projektów grupowych i dyskusja na ich temat

Nazwa zajęć: **Język niemiecki B1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólnoakademickiej.

2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.

3. potrafi zrozumieć dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym oraz wychwytywać niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych, czas przyszły Futur 1

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: partykuły modalne, rekcja czasownika, czasowniki ruchu, werden + bezokolicznik, zdania względne, słowotwórstwo, przymyki czasowe

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólnoakademickie w zakresie następujących tematów: dni świąteczne: przyjęcia i uroczystości z różnych okazji, święta, tradycje, obrzędy, zaproszenia, rady dla gości i gospodarzy uroczystości w drodze: środki komunikacji, zakup biletów, zachowanie na dworcu/ lotnisku, sposoby podróżowania, miejsca docelowe, sposoby spędzania czasu w poszczególnych miejscach (np. w górach, nad morzem) warunki noclegowe, wrażenia i przeżycia urlopowe, szczegółowy opis drogi, wymarzona podróż, przedmioty przydatne w podróży mieszkanie: wymarzony dom/mieszkanie, wyposażenie mieszkania, okolica miejsca zamieszkania, warunki mieszkaniowe, doświadczenia zamieszkania we wspólnocie mieszkaniowej, własna sytuacja mieszkaniowa, zamiana mieszkaniem muzyka: instrumenty muzyczne, style muzyczne, gusty muzyczne, znani muzycy, koncert, przedstawienie muzyczne

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Teorie i metody pracy socjalnej 1

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna podłoże teoretyczne pracy socjalnej. Posiada wiedzę o metodach i technikach pracy socjalnej.
2. Rozumie reguły zmian społecznych. Rozumie złożoność problemów jednostek i grup społecznych i ich uwarunkowania.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi stosować metody pracy socjalnej w praktyce.
2. Umiejętnie i adekwatnie do możliwości instytucjonalnych i potrzeb klienta organizuje pomoc społeczną, stosując zasady wzmacniania i samopomocy. Potrafi pracować z klientem w sytuacji kryzysowej. Potrafi włączyć klienta w proces budowania rozwiązań i monitorować efekty pracy.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi stosować metody pracy socjalnej w praktyce. Opracowuje plany pomocy społecznej, włączając klienta w proces zmian. Aktywnie inicjuje działania jednostkowe i zespołowe na rzecz polepszania jakości życia jednostek i grup.

Treści programowe dla zajęć:

Paradygmat podstawowego modelu pracy socjalnej. Teorie psychologiczne, socjologiczne, z zakresu ekonomii i polityki społecznej w pracy socjalnej. Teoretyczne podstawy pracy socjalnej. Miejsce teorii pracy socjalnej.

Założenia i zasady pracy socjalnej. Podejście eklektyczne do korzystania z teorii naukowych w praktyce.

Empowerment - jako cel pracy socjalnej. Wprowadzanie zmiany w profesjonalnym działaniu w pracy socjalnej.

Rozwiązywanie problemów i budowanie rozwiązań. Podstawowe umiejętności w pracy socjalnej.

Profesjonalna diagnoza jako podstawa pracy różnymi metodami pracy socjalnej.

Rodzaje i modele interwencji kryzysowej. Terapia krótkoterminowa

Metoda pracy grupowej – grupy – wprowadzenie.

Nazwa zajęć: Trening interpersonalny

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna sposoby skutecznego komunikowania werbalnego i niewerbalnego i potrafi z nich intencjonalnie korzystać

2. zna wybrane strategie negocjacyjne

w zakresie umiejętności:

1. analizuje wpływ własnych barier w komunikacji interpersonalnej na swoje zachowanie

2. udziela konstruktywnych informacji zwrotnych

3. potrafi w sposób przynoszący korzyści interpersonalne odebrać informacje zwrotne na temat swojego zachowania

4. jest otwarty/a na współpracę z trenerem interpersonalnym w zakresie poszerzania własnych kompetencji zawodowych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi diagnozować etap procesu grupowego i aktywnie kształtować proces integracji grupy

2. jest przygotowany/a do etycznego działania w grupie

Treści programowe dla zajęć:

Jednostkowe i ponadjednostkowe bariery w komunikacji interpersonalnej

Analiza komunikacji interpersonalnej w refleksji nad relacjami międzyludzkimi

Negocjacje i strategie negocjacyjne

Zasady funkcjonowania mechanizmów grupowych i procesu grupowego, integracja grupy

Role grupowe i style funkcjonowania w grupie

Informacje zwrotne – funkcje i sposoby przekazywania

Nazwa zajęć: Makrosocjologia 2

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Definiuje podstawowe rodzaje i elementy struktur społecznych.

2. Zna podstawowe mechanizmy dynamiki procesów makrospołecznych.

3. Ma wiedzę na temat strukturalnych determinant zbiorowych zachowań.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wyjaśnić strukturalne determinanty indywidualnych i zbiorowych zachowań.

2. Używa „wyobraźni socjologicznej”.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi - z uwzględnieniem wielości perspektyw, na przykład różnic stanowisk - dyskutować i argumentować na rzecz określonych tez.

2. potrafi - z uwzględnieniem wielości perspektyw, na przykład różnic stanowisk - dyskutować i argumentować na rzecz proponowanych rozwiązań.

Treści programowe dla zajęć:

Zmiana społeczna a rozwój społeczny.

Ewolucjonizm i neoevolucjonizm, teorie modernizacji i konwergencji.

Teoria zależności i rozwój endogeny.

Teoria systemu-świata.

Ruchy społeczne.

Nazwa zajęć: Przygotowanie i ewaluacja praktyki specjalizacyjnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę o zasadach dokonywania wyboru placówki wsparcia społecznego jako miejsca odbywania praktyki specjalizacyjnej

2. Potrafi wskazać wskazuje odpowiednie placówki wsparcia społecznego w odniesieniu do realizacji zadań wynikających z programu praktyki specjalizacyjnej

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi zorganizować własny warsztat pracy do odbycia praktyki specjalizacyjnej

2. Posiada wiedzę o sposobie prowadzenia dziennika praktyki specjalizacyjnej, potrafi napisać sprawozdanie z praktyki specjalizacyjnej

3. Potrafi oceniać i podsumowywać wymierne i niewymierne korzyści z odbytej praktyki specjalizacyjnej

4. Potrafi opracować sprawozdanie i sformułować wnioski z praktyki specjalizacyjnej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie konieczność nabywania i ćwiczenia umiejętności warsztatowych w praktycznym kształceniu studentów

Treści programowe dla zajęć:

Zasady odbywania praktyki specjalizacyjnej wynikające z regulaminu i programu praktyki

Zapoznanie z programem praktyki specjalizacyjnej. Omówienie poszczególnych zadań studentki/studenta podczas praktyki. Omówienie warsztatu pracy studentki/studenta będącego w roli praktykanta/tki

Zapoznanie studentek i studentów z dziennikiem praktyk zawodowych. Omówienie sposobu prowadzenia dziennika.

Zapoznanie studentek i studentów z wymogami dotyczącymi sporządzania sprawozdania z praktyki specjalizacyjnej

Ewaluacja praktyki specjalizacyjnej – indywidualne podsumowanie praktyki w zakresie organizacji pracy wybranej placówki, metod i technik pracy stosowanych przez pracowników placówki, działań metodycznych w czasie odbywania praktyki, zachowań i postaw klientów, radzenia sobie w sytuacjach niestandardowych.

Omówienie zdobytych w czasie praktyki specjalizacyjnej umiejętności warsztatowych oraz umiejętności dokonywania oceny rezultatów pracy własnej studenta.

Nazwa zajęć: Praktyka specjalizacyjna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o funkcjonowaniu placówki w zakresie prawno-organizacyjnym
2. rozróżnia i charakteryzuje instytucje wsparcia społecznego współdziałające z placówką w której odbywa praktykę specjalizacyjną
3. wskazuje odpowiednie formy świadczeń realizowanych przez placówkę w odniesieniu do potrzeb klientów
4. nazywa profesjonalnie stosowane przez placówkę instrumenty interwencji socjalnej
5. rozróżnia typy klientów placówki i potrafi je profesjonalnie scharakteryzować
6. wymienia zadania pracownika socjalnego zatrudnionego w placówce specjalistycznej

w zakresie umiejętności:

1. formułuje diagnozę społeczną i opracowuje projekt interwencji socjalnej
2. wykorzystuje poznane formy pomocy i rodzaje świadczeń w odniesieniu do występujących potrzeb klientów pracownika socjalnego
3. opracowuje sprawozdanie i formułuje wnioski z praktyki specjalizacyjnej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma zdolność rozumienia potrzeb klientów placówki specjalistycznej i konieczność ich zaspokajania przez placówki wsparcia społecznego

Treści programowe dla zajęć:

Poznanie struktury organizacyjnej i zadań placówki specjalistycznej

Zapoznanie się z zakresem czynności i odpowiedzialności służbowej pracownika socjalnego zatrudnionego w placówce

Poznanie sposobów interwencji socjalnej, metod, technik i narzędzi pracy pracownika socjalnego (warsztatu pracownika socjalnego) zatrudnionego w placówce specjalistycznej

Formułowanie diagnozy społecznej i opracowywanie projektu działania socjalnego wraz z zastosowaniem poznanych form świadczeń

Przeprowadzanie interwencji socjalnych pod nadzorem pracownika socjalnego w różnych obszarach pracy socjalnej

Zapoznanie się z dokumentacją klientów placówki specjalistycznej

Nawiązywanie kontaktu z lokalnymi podmiotami wsparcia społecznego podczas realizacji zadań w ramach interwencji socjalnej

Prowadzenie dziennika praktyk obejmującego rejestrację codziennych czynności i opracowanie pisemnego sprawozdania z praktyki specjalizacyjnej

Nazwa zajęć: Język angielski B21

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólno-akademickie;
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje;

3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły;
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat;
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego;
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.
7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd i utrwalenie umiejętności w zakresie posługiwania się formami i funkcjami czasów gramatycznych odpowiednich dla poziomu B2

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: okresy warunkowe typ 1,2,3 oraz mieszane; struktury gramatyczne 'wish,'get used to/used to, past modals, formy bezokolicznikowe i imiesłowowe.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: ekstremalne sytuacje, refleksja na temat planów życiowych, terapeutyczna funkcja muzyki, higiena snu, komunikacja niewerbalna oraz wybrane słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularnonaukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3.

Redagowanie wybranych typów tekstów formalnych.

Nazwa zajęć: Język angielski B22

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak ja na tematy ogólnoakademickie;
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje;
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły;
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat;
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego;
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym;
7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd i utrwalenie umiejętności w zakresie posługiwania się formami i funkcjami czasów gramatycznych odpowiednich dla poziomu B2

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, następstwo czasów, zdania celu, porównania, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, przedimki.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: system sprawiedliwości, przestępstwa internetowe, świat mediów i e-mediów, problematyka biznesu i ekonomii, reklamy, nowoczesne miasta, wystąpienia publiczne, problemy współczesnej nauki, tematyka science-fiction oraz wybrane słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularnonaukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3

Redagowanie wybranych typów tekstów formalnych

Nazwa zajęć: **Psychopatologia**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. rozumie znaczenie kategorii zdrowia psychicznego, zaburzenia psychicznego i choroby psychicznej oraz relacji między nimi w odniesieniu do wybranych koncepcji z zakresu, psychiatrii, psychologii i socjologii zdrowia psychicznego.
2. zna obowiązujące systemy klasyfikacji chorób i zaburzeń psychicznych, w tym systemów najaktualniejszych – ICD 11 i DSM-5.

w zakresie umiejętności:

1. rozpoznaje i rozumie objawy określonych zaburzeń psychicznych.
2. rozumie mechanizmy powstawania poszczególnych zaburzeń psychicznych w określonym kontekście społeczno-kulturowym.
3. rozumie w podstawowym zakresie zasady terapii poszczególnych zaburzeń psychicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Zagadnienia wstępne: epidemiologia zaburzeń psychicznych, rozumienie zaburzeń psychicznych, perspektywy oceny zdrowia psychicznego (wieloczynnikowy model Struppa i Hadley), diagnoza zaburzeń psychicznych – podejście kryterialne i dymensjonalne, diagnoza nozologiczna i diagnoza funkcjonalna, systemy klasyfikacji zaburzeń psychicznych ICD 11 i DSM 5, techniki diagnostyczne.

Zaburzenia lękowe lub związane z lękiem

Zaburzenia obsesyjno-kompulsywne

Zaburzenia szczególnie związane ze stresem

Zaburzenia dysocjacyjne

Zaburzenia nastroju (afektywne)

Zaburzenia psychotyczne

Zaburzenia spowodowane używaniem substancji lub zachowaniami uzależniającymi

Zaburzenia odżywiania lub jedzenia

Zaburzenia osobowości i zaburzenia opozycyjno-defensywne

Zaburzenia neurokognitywne

Zaburzenia neurorozwojowe

Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania związane z ciążą, porodem i położeniem

Nazwa zajęć: **Obszary pracy socjalnej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o strukturze i funkcjonowaniu instytucji w różnych obszarach pracy socjalnej
2. wskazuje na główne cele, zasady i systemy funkcjonowania wybranych stowarzyszeń, fundacji oraz instytucji państwowych
3. zna i charakteryzuje zadania pracownika socjalnego w określonych obszarach pracy socjalnej

w zakresie umiejętności:

1. interpretuje i wykorzystuje wiedzę na temat różnych obszarów pracy socjalnej do ukierunkowania własnych zainteresowań w przyszłej pracy zawodowej
2. analizuje etapy powstawania różnych form organizacyjnych w sektorze pozarządowym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość trudności, porażek oraz sukcesów tworzenia i funkcjonowania III sektora oraz współpracy pomiędzy sektorem publicznym i pozarządowym
2. posiada aktywną postawę w stosunku do własnego rozwoju osobistego i zawodowego, mając przykłady osób charyzmatycznych, pasjonatów i liderów działań pomocowych
3. przygotowuje pisemne sprawozdanie z każdego spotkania z przedstawicielami wybranych obszarów pracy socjalnej

Treści programowe dla zajęć:

Zapoznanie się z podstawami działalności określonego stowarzyszenia czy fundacji (motywy powstania, statut, historia organizacji, rola założycieli, liderów itp.)

Struktura i funkcjonowanie placówki-charakterystyka najważniejszych dokonań

Trudności w funkcjonowaniu oraz współpracy III sektora oraz instytucji państwowych

Charakterystyka aktualnie realizowanych projektów

Idea wolontariatu. Rola wolontariuszy w działalności III

Rola stażystów (np. absolwentów pracy socjalnej) oraz rola pracowników socjalnych w funkcjonowaniu placówki

Nazwa zajęć: **Proseminarium dyplomowe**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę na temat opracowywania diagnozy danego problemu społecznego.

w zakresie umiejętności:

1. Umiejętnie stosuje metody badań socjologicznych. Formułuje problem badawczy oraz konstruuje uszczegółowienie problematyki badawczej. Definiuje pojęcia.
2. Korzysta ze źródeł zastanych, wywiadów z ekspertami i prowadzonych obserwacji. Interpretuje wyniki badań oraz formułuje wnioski z badań. Prezentuje i argumentuje postawione tezy.
3. Konstruuje diagnozę wybranego problemu społecznego.
4. Opracowuje pisemnie efekty swojej pracy. Prezentuje postępy na forum grupy. Współpracuje w zespole, systematycznie wymieniając się własnymi dokonaniem, na poszczególnych etapach pracy nad pisaniem diagnozy wybranego problemu badawczego, do której planowany jest projekt socjalny.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Konstruuje projekty socjalne.

Treści programowe dla zajęć:

Wybranie głównego problemu społecznego jako podstawy do projektowania.

Poszukiwanie literatury dotyczącej wybranego problemu (definiowanie problemu w literaturze naukowej, aktualne! badania empiryczne).

Postawienie problemu. Problematyzacja; Przegląd dotychczasowych badań dotyczących wybranej tematyki; Podstawowe ustalenia definicyjne; Metodologia.

Opracowanie diagnozy jako podstawy do projektowania socjalnego. Analiza wniosków z badań, własne interpretacje i uwagi badawcze.

Praca skupiona jest na diagnozie wybranego problemu badawczego na podstawie źródeł zastanych. Prowadzenie badań własnych obok desk research (po uzgodnieniu z prowadzącym zajęcia).

Analiza wniosków z badań, własne interpretacje i uwagi badawcze. Przygotowanie diagnozy właściwej jako podstawy do projektowania socjalnego.

Nazwa zajęć: **Prawo rodzinne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Rozumie znaczenie regulacji prawa rodzinnego, opiekuńczego i dotyczącego rodziny dla kształtowania stosunków społecznych i budowy systemu ochrony dziecka i rodziny oraz wspierania dziecka w okresie jego rozwoju.

2. Zna znaczenie i potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia i instytucja prawa, ze szczególnym uwzględnieniem prawa rodzinnego, opiekuńczego i dotyczącego rodziny i wychowującego się w niej dziecka - występujące w pracy pracownika socjalnego.

3. Rozpoznaje i definiuje występujące w pracy pracownika socjalnego problemy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego ze szczególnym uwzględnieniem problematyki wsparcia dziecka i jego rodziny w procesie socjalizacji .

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność: systematyzowania wiedzy szczegółowej; porównywania różnych instytucji prawa rodzinnego i opiekuńczego, artykułowania ich cech szczególnych oraz wskazywania ich znaczenia dla wsparcia rodziny w procesie wychowania dziecka.

2. Posiada umiejętność: wyinterpretowania z przepisu prawnego normy prawnej; prawidłowego posługiwania się podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu prawoznawstwa, prawa rodzinnego i opiekuńczego wykorzystywanymi w prowadzeniu pracy pedagogicznej i oddziaływań wychowawczych wobec dziecka .

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada wrażliwość na potrzeby i problemy drugiego człowieka - w szczególności wynikające z niewłaściwego funkcjonowania rodziny i wychowującego się w niej dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka w rodzinie.

2. Dostrzega i formułuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z własną i cudzą pracą, poszukuje optymalnych rozwiązań, postępuje zgodnie z zasadami etyki oraz podejmuje działania na rzecz rozwoju etosu pracownika socjalnego, dba o dorobek i tradycje zawodu.

Treści programowe dla zajęć:

Zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami z zakresu prawoznawstwa oraz prawa rodzinnego i opiekuńczego (m.in. definicją prawa, prawa rodzinnego i prawa opiekuńczego, pojęciem źródeł prawa - ze szczególnym uwzględnieniem źródeł prawa rodzinnego, normy prawnej, i sankcji, zagadnieniami

zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych, instytucją ubezwłasnowolnienia, jego rodzajami oraz procedurą, pojęciem rodziny, pokrewieństwa, powinowactwa, dziecka oraz małżeństwa.

Zapoznanie studenta z problematyką prawa opiekuńczego - instytucjami opieki i kurateli, w tym przesłankami ustanowienia opiekuna i kuratora, jego uprawnieniami i kompetencjami, nadzorem nad wykonywaniem opieki i kurateli. Konstruowanie wniosków do sądu o ubezwłasnowolnienie.

Zapoznanie słuchacza z prawnymi regulacjami dotyczącymi instytucji małżeństwa: m.in. przesłankami zawarcia małżeństwa, przeszkodami małżeńskimi, prawami i obowiązkami małżonków, sposobami ustania związku (unieważnienie związku, rozwód), stosunkami majątkowymi, instytucją separacji. Rozwiązywania kazuśów.

Wyposażenie studenta w wiedzę dotyczącą prawnych podstawy ustalenia pochodzenia dziecka: ustalenie macierzyństwa oraz sposoby ustalenia ojcostwa: (domniemanie ojcostwa dziecka pochodzącego z małżeństwa, uznanie dziecka, sądowe ustalenie ojcostwa).

Zapoznanie studentów z problematyką dotyczącą władzy rodzicielskiej oraz podstaw ingerencji w jej wykonywanie (ograniczenie, zawieszenie i pozbawienie władzy rodzicielskiej), pieczę zastępczą rodzinną i instytucjonalną, oraz normami regulującymi kontaktu rodzica z dzieckiem. Nauka formułowania pism procesowych dotyczących ingerencji we władzę rodzicielską oraz regulacji kontaktu; dyskusja w grupach i wypracowanie wspólnego stanowiska w odpowiedzi na sytuację przedstawioną w kazusie

Przedstawienie zagadnień dotyczących przysposobienia (adopcji): pojęcie, rodzaje oraz procedura przysposobienia, kwalifikacja rodziców adopcyjnych.

Zapoznanie studenta z problematyką dotyczącą obowiązku alimentacyjnego – (pojęcie, podmioty zobowiązane, zakres i przedmiot obowiązku). Konstruowanie pism procesowych oraz rozwiązywanie kazuśów podsumowujących zagadnienia poruszone podczas zajęć, dyskusja na temat spraw i problemów pojawiających się podczas wizyt studentów w sądzie rodzinnym i opiekuńczym.

Nazwa zajęć: **Język niemiecki B21**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych oraz czasowników modalnych

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, strona bierna z czasownikami modalnymi, Konjunktiv II, konektory, zdania okolicznikowe celu, zdania przydawkowe

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólnoakademickie w zakresie następujących tematów: relacje – relacje międzyludzkie, przyjaźń, cechy charakteru, charakterystyka dobrego przyjaciela, miłość, uczucia, etapy związku, trudności w związku, konflikty rodzinne, zdrowie – dbałość o zdrowie, zdrowe odżywianie, problemy i porady zdrowotne, nazwy chorób, czynności wykonywane przez lekarza i pacjenta, wizyta u lekarza, szkoła, uniwersytet – wybór studiów i szkoły wyższej, wymarzone studia, obowiązki studenta, życie studenckie, ścieżki kariery, finansowanie nauki reklama - znaczenie reklamy, sztuczki stosowane w reklamie, wybory konsumenckie, podatność na reklamę, sukces w biznesie

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowach kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Język niemiecki B22

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Plusquamperfekt

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: Konjunktiv – mowa zależna, formy strony biernej, Nomen, rekcja przymiotnika, imiesłów I i imiesłów II jako przydawka, zdania modalne

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólnoakademickie w zakresie następujących tematów: zawód i wykształcenie: nazwy zawodów, czynności i obowiązki typowe dla poszczególnych zawodów, atrybuty poszczególnych zawodów, wymarzony zawód, szczegółowy życiorys, kompetencje zawodowe, doświadczenie zawodowe, aplikacja, rozmowa o pracężwiadomość ciała i sport – dbałość o wygląd i kondycję fizyczną, pojęcie piękna, sport, sporty ekstremalne media: rodzaje mediów, rola mediów, zalety i wady mediów społecznościowych pieniądze: znaczenie pieniędzy, wydatki, oszczędność, negocjowanie ceny, zwyczaje zakupowe, bank, usługi bankowe, usługi internetowe, zakupy przez Internet, bieda, bogactwo, inwestowanie pieniędzy

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowach kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na temat zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Teorie i metody pracy socjalnej 2

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę o teoretycznych podstawach modeli pracy socjalnej
2. Rozumie różnorodne problemy funkcjonowania jednostek i grup społecznych
3. Identyfikuje przyczyny i skutki zmian społecznych w powiązaniu ze zmianami w pracy socjalnej.
4. Proponuje nowe rozwiązania problemów społecznych wykorzystując potencjał metod i modeli pracy socjalnej

w zakresie umiejętności:

1. Rozpoznaje istotne problemy pomocy instytucjonalnej.
2. Wykorzystuje nabytą wiedzę do pracy ze społecznością lokalną.
3. Kontroluje wprowadzane zmiany. Wykorzystuje wymogi profesjonalnej ewaluacji
4. Planuje etapy pracy z grupami i społecznością.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada zdolność do kreatywnego wykorzystywania wiedzy i praktyki w pracy z grupami i społecznościami

Treści programowe dla zajęć:

Podstawy pracy socjalnej w odniesieniu do grup i społeczności lokalnej. Metoda pracy grupowej i środowiskowej

Funkcjonowanie społeczne i identyfikowanie problemów społecznych.

Przemiany społeczne a rozwój metodyki pracy socjalnej.

Pozarządowa działalność w Polsce i na świecie. Rozwój pracy socjalnej z grupą i środowiskowej pracy socjalnej w trzecim sektorze.

Społeczność lokalna – współczesne rozumienie. Środowisko lokalne. Więź społeczna.

Uwarunkowania wyboru modeli pracy środowiskowej w planowanej interwencji socjalnej.
Metodyka pracy środowiskowej. Odmiany metody środowiskowej.
Możliwości i ograniczenia stosowania metod pracy grupowej i środowiskowej.
Podejście ekologiczne.
Koncepcja empowerment jako proces metodyczny i cel pracy socjalnej w szerszych strukturach

Nazwa zajęć: **Gerontologia społeczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawowe pojęcia i teorie gerontologii stosowane w opisie zjawisk i procesów związanych ze starzeniem się i starością

2. Umie rozróżnić cechy normalnego, przedwczesnego i zaawansowanego starzenia się człowieka

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi stosować kategorie analizy socjologicznej w procesie inwentaryzacji społeczno-kulturowych determinant starzenia się i starości

2. Potrafi opisać miejsce i role człowieka starego w rodzinie i społeczności lokalnej oraz w szerszych zbiorowościach.

3. Rozpozna i scharakteryzuje podstawowe kategorie grup ryzyka marginalizacji i wykluczenia społecznego wśród seniorów

4. Potrafi korzystać z zasobów gerontologii w opisie wyjaśnianiu położenia społecznego i funkcjonowania seniorów oraz wyszukać i zinterpretować dane statystyczne informujące o poziomie i tempie starzenia populacji

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada kompetencje pracy w grupie i współdziałania w konstruowaniu planu pomocy i wsparcia dla seniorów

Treści programowe dla zajęć:

Przedmiot, zainteresowania i obszar badawczy gerontologii społecznej

Demograficzne przejawy i konsekwencje starzenia się populacji

Biologiczne i zdrowotne aspekty starzenia się – profilaktyka starzenia i starości. Zadania rozwojowe w starości-postawy ludzi starych wobec starości

Seniorzy w strukturze społecznej: człowiek stary w rodzinie i instytucjach – przejawy dyskryminacji osób starszych (ageism). Zasoby ludzi starych i ich otoczenia – położenie i potrzeby materialne seniorów

Przejawy dewiacji i patologii społecznej wśród ludzi starych – przemoc wobec seniorów

Czynniki sprzyjające izolacji ludzi starych na poziomie jednostkowym i środowiskowym: spirala senilizmu droga ku marginalizacji i wykluczeniu

Ku nowej architekturze programów gerontologicznych: priorytety i kierunku polityki społecznej wobec starości i starzenia się

Nazwa zajęć: **Pedagogika społeczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę z dziedziny pedagogiki społecznej dotyczącą jej problematyki, sposobu ujmowania zjawisk, aparatury pojęciowej, metod i etyki badań.

2. Zna zasadnicze uwarunkowania procesu społecznego tworzenia rzeczywistości w perspektywie pedagogicznej.

3. Rozumie i wyjaśnia zmiany w społecznym funkcjonowaniu człowieka będące efektem wychowania, używając do ich opisu adekwatnych kategorii (konstruktów) teoretycznych.

4. Poprawnie definiuje pojęcie rozwoju, profilaktyki społecznej oraz towarzyszenia w rozwoju.

5. Rozróżnia oraz klasyfikuje problemy i kwestie społeczne, stanowiące pola działania pedagogiczno-społecznego.

w zakresie umiejętności:

1. Prezentuje umiejętność przewidywania zagrożeń w rozwoju oraz planowania działań profilaktyczno-kompensacyjnych (lub pomocowych).

2. Rozpoznaje możliwości przekształcania środowiska życia osób i/lub grup oraz proponuje działania praktyczne w odniesieniu do propozycji ujmowanych w aktualnej literaturze przedmiotu.

3. Właściwie interpretuje krajowe przepisy prawne dotyczące zasad udzielania i organizacji pomocy psychopedagogicznej dzieciom i młodzieży niedostosowanym społecznie w środowisku szkolnym.

4. Posiada przygotowanie do profesjonalnego i etycznego działania w zespołach lub organizacjach (instytucjach) realizujących cele i zadania z obszaru pracy społecznej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. W sytuacjach problemowych działa pewnie i skutecznie, korzystając z wiedzy o zagrożeniach społecznych i cywilizacyjnych mogących występować w poszczególnych środowiskach życia.

Treści programowe dla zajęć:

Pedagogika społeczna jako dyscyplina akademicka i nauka praktyczna: integratywność, wieloparadygmatyczność, wielowymiarowość (wymiar humanistyczny, społeczno-kulturowy, aksjologiczny).

Ontologiczne, epistemologiczne i aksjologiczne podstawy i wyznaczniki pedagogiki społecznej.

Locus pedagogiki społecznej wśród nauk społecznych i humanistycznych oraz innych dyscyplin pedagogicznych; kierunki rozwoju pedagogiki społecznej w XX i XXI w. i jej aktualne problemy.

Zadania i cele pedagogiki społecznej w kontekście głównych prądów społeczno-ideowych współczesności (P.Bourdieu, J.Baudrillard, Z.Bauman, M.Faucalt); tworzenie rzeczywistości społecznej z pedagogicznego punktu widzenia.

Tradycja i współczesność polskiej pedagogiki społecznej - poglądy pedagogiczne H. Radlińskiej, A. Kamińskiego, R. Wroczyńskiego, S. Kowalskiego.

Człowiek, postawa, siły indywidualne/społeczne, wpływ (wychowanie), wzrastanie społeczne, środowisko życia jako podstawowe kategorie teoretycznych i praktycznych odniesień w pedagogice społecznej.

Profilaktyka, kompensacja, opieka (równoważenie relacji społecznych) jako pomoc w rozwoju; antycypacyjne uprzedzanie zagrożeń.

„Problem społeczny”, „kwestia społeczna”, „włączanie społeczne” jako konstrukty pojęciowe wyznaczające podstawowe pola praktycznych działań społeczno-pedagogicznych (pracy społecznej).

Pedagogika społeczna a polityka społeczna i praca socjalna; pedagogiczno-prawne podstawy i aspekty pracy socjalnej w szkolnych środowiskach wychowawczych.

Profesjonalna eksploracja rzeczywistości społecznej – wybrane zagadnienia z metodologii i etyki badań w pedagogice społecznej.

Nazwa zajęć: **Analiza danych zastanych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę o istniejących źródłach danych zastanych
2. Posiada wiedzę o statystyce publicznej i sprawozdawczości urzędowej

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi prowadzić analizy statystyczne w oparciu o dane zastane wykorzystując dedykowane oprogramowanie komputerowe i aplikacje
2. Potrafi prowadzić analizy literatury oraz desk research wykorzystując dedykowane oprogramowanie komputerowe i aplikacje

Treści programowe dla zajęć:

- 1) Dane zastane a dane wywołane. Rodzaje danych zastanych. Zalety i wady korzystania z danych zastanych. Metodologia pracy z danymi zastanymi.
 - 2) Statystyka publiczna w Polsce. Zasoby, publikacje i banki danych Głównego Urzędu Statystycznego.
 - 3) Bank Danych Lokalnych GUS. Dostępne dane, sposoby agregacji i prezentacji.
 - 4) Wtórne wykorzystanie polskich danych urzędowych. Specyfika danych urzędowych, dostępne źródła danych, sposoby analizy i wykorzystanie oprogramowania komputerowego i aplikacji w analizie.
 - 5) Europejska Statystyka Publiczna: Eurostat i inne zasoby danych.
 - 6) Repozytoria danych badawczych, archiwa danych społecznych.
 - 7) Zastosowania danych zastanych w naukach społecznych. Studium wybranych przypadków.
 - 8) Praca socjalna wobec danych empirycznych wybrane perspektywy: praca socjalna oparta na dowodach, badanie w działaniu, uczestniczące badania interwencyjne.
 - 9) Obowiązki sprawozdawcze jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - poziom gminny i powiatowy, wojewódzki.
 - 10) Ewaluacja w polityce - rola danych zastanych w ocenie programów i strategii polityki społecznej.
 - 11) Diagnoza społeczna - metody i źródła danych
 - 12) Standard miar strategicznych w obszarze włączenia społecznego i przeciwdziałania ubóstwu
 - 13) Strategiczne planowanie w polityce społecznej – dane zastane w strategiach i programach w samorządowej polityce społecznej.
 - 14) Działanie Centralnej Aplikacji Statystycznej jako narzędzia obsługi sprawozdawczości socjalnej
 - 15) Ocena Zasobów Pomocy Społecznej jako narzędzie agregowania i monitorowania danych w obszarze włączenia społecznego
- 1) Analiza i wizualizacja danych w Excel.
 - 2) Korzystanie z zasobów, publikacji i banków danych GUS

- 3) Praca z danymi Banku Danych Lokalnych GUS
- 5) Korzystanie z zasobów, publikacji i banków danych Eurostat
- 1) Desk research. Wprowadzenie
- 2) Systematyczny przegląd literatury I. Procedura i strategie wyszukiwania
- 3) Systematyczny przegląd literatury II. Synteza i raportowanie przeglądu
- 4) Analiza struktury i sposobu pisania raportów dot. problemów społecznych opartych o desk research.

Nazwa zajęć: Socjologia problemów społecznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i objaśnia jakimi cechami charakteryzują się główne problemy społeczne.
2. Wskazuje prawidłowo na rolę czynników mikrospołecznych i makrospołecznych w generowaniu problemu społecznego.
3. Stosuje właściwe określenia przy charakterystyce przebiegu problemu społecznego.
4. Interpretuje prawidłowo wskaźniki przyczyn cywilizacyjnych współczesnych problemów,

w zakresie umiejętności:

1. Dobiera właściwe określenia charakteryzujące stopień zaawansowania i natężenia problemu społecznego.
2. Interpretuje prawidłowo wyniki badań socjologicznych na temat skutków problemów społecznych i wykorzystuje w pracy zawodowej pracownika socjalnego.
3. Korzysta ze źródeł literaturowych celu pogłębienia wiedzy na temat przebiegu ważnych problemów społecznych.
4. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu przyczyn, przebiegu i skutków wybranych problemów społecznych w swojej pracy zawodowej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi obiektywnie ocenić stopień zagrożenia jednostki, grupy, zbiorowości społecznej konkretnym problemem społecznym (w praktyce zawodowej pracownika socjalnego).

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd głównych, socjologicznych koncepcji problemów społecznych. Przykłady definicji problemu społecznego. Cechy wspólne i różnice. Historyczna zmienność przyczyn oraz przebiegu problemów społecznych.

Stanowiska socjologów wobec dolegliwości społecznych. Trudności w odróżnianiu problemów społecznych od zjawisk patologicznych i dewiacyjnych. Zmienność kryteriów stosowanych przez badaczy problemów społecznych.

Problemy społeczne generowane głównie przez czynniki makrospołeczne (bezrobocie, ubóstwo, marginalizacja społeczna, niepewność społeczna).

Problemy społeczne generowane głównie przez czynniki mikrospołeczne (niezaradność społeczna, niewydolność wychowawcza, dysfunkcjonalność, dezintegracja, samotne macierzyństwo).

Cywilizacyjne uwarunkowania problemów społecznych (alkoholizm, choroby psychiczne, samotność, poczucie osamotnienia, niepewność społeczna).

Jednostkowe czynniki (trudności adaptacyjne, deficyty socjalizacyjne, brak odporności na stres) współwarunkujące powstawanie problemów społecznych.

Charakterystyka problemów społecznych o złożonej etiologii mikrostrukturalnej i makrostrukturalnej (niepełnosprawność, starość, samotne macierzyństwo, migracje).

Wskaźniki statystyczne, demograficzne, ekonomiczne, psychologiczne i socjologiczne w charakterystyce natężenia problemów społecznych.

Stan badań socjologicznych nad dotkliwością i skutkami współczesnych problemów społecznych w Polsce.

Ocena dotkliwości problemów społecznych dokonana przez badaczy, polityków społecznych i ekspertów oraz sposoby korzystania ze źródeł diagnostyczno-eksperckich.

Nazwa zajęć: Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i objaśnia jakimi cechami charakteryzują się badania diagnostyczne w pracy socjalnej i zna zasady dobrej diagnozy
2. Wskazuje prawidłowo na etapy postępowania w różnych modelach budowy strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz w różnych typach projektów socjalnych
3. Zna właściwe wskaźniki w diagnozowaniu potrzeb wybranych kategorii społecznych
4. Dobiera prawidłowo wskaźniki w diagnozie wybranych problemów społecznych

w zakresie umiejętności:

1. Dobiera właściwe wskaźniki charakteryzujące stopień zaawansowania i natężenia problemu społecznego w projektowaniu zmian społecznych
2. Prawidłowo analizuje z wykorzystaniem dedykowanego oprogramowania i interpretuje wyniki badań sondażowych na temat problemów społecznych i wykorzystuje je w pełnionej w roli stratega społecznego i projektanta programów profilaktycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu przyczyn, przebiegu i skutków wybranych problemów społecznych w budowaniu projektów socjalnych i strategii rozwiązywania problemów społecznych

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd definicji „diagnoza społeczna” w socjologii, pracy socjalnej i pedagogice społecznej. Typy badań w socjologii i w pracy socjalnej. Ranga diagnozy w badaniach socjologicznych i podstawowe zasady diagnozy. Diagnoza problemu społecznego a diagnoza sytuacji jednostki.

Diagnozowanie w badaniach społecznych. Znaczenie poszczególnych etapów w diagnozowaniu. Diagnoza jako pierwszy etap w procesie interwencji społecznej. Badania diagnostyczne. Główne cele, umiejętności badacza. Warunki dobrej diagnozy społecznej. Różnice między badaniami diagnostycznymi a opisem diagnostycznym.

Formy opisu diagnostycznego. Techniki badawcze stosowane i polecane w procesie diagnozowania potrzeb indywidualnych. Charakterystyka zasad budowy narzędzi badawczych.

Model strategii rozwoju pomocy społecznej jako przykład zastosowania badań diagnostycznych do projektowania zmian społecznych i rozwiązywania problemów społecznych. Modele strategii lokalnej i regionalnej.

Pięć typów projektów socjalnych i ich zastosowanie w projektowaniu rozwiązań problemów społecznych w różnych środowiskach społecznych

Diagnozowanie potrzeb. Koncepcje potrzeb i ich przydatność w diagnostyce społecznej. Wskaźniki deprivacji potrzeb. Diagnozowanie problemów ludzi starych w różnych środowiskach społecznych. Diagnozowanie przejawów dysfunkcyjności w rodzinie i w instytucjach zamkniętych. Wskaźniki dysfunkcji. Diagnozowanie różnych form przemocy w różnych środowiskach społecznych.

Techniki diagnozowania potrzeb wybranych typów klientów pomocy społecznej korzystających z form pomocy instytucjonalnej. Sposoby gromadzenia danych do diagnozy potrzeb społecznych w środowisku lokalnym.

Sposoby analizy danych pochodzących z badań diagnostycznych oraz sposoby przygotowywania raportów z badań. Sposoby prezentacji wyników badań diagnostycznych w projektach, programach i strategiach.

Rozwiązywanie problemów społecznych poprzez realizację określonych ról zawodowych pracownika socjalnego: diagnostyka, stratega społecznego oraz polityka społecznego. Zakresy ról i ich skuteczność w diagnozowaniu i projektowaniu w polityce społecznej i pracy socjalnej

Nazwa zajęć: **Wprowadzenie do studiowania**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Ma wiedzę o procesach pogłębiania wiedzy, wiązania różnych treści w całość, rozumie kształcenie na poziomie ogólniakademickim. Zna zasady redagowania tekstu naukowego i pracy z tekstem naukowym, prawidłowego oznaczenia źródeł. Zna zasady zachowania praw autorskich.
2. Prawidłowo identyfikuje swoją rolę studenta i potrafi ją odnieść do wymogów wykonywania przyszłego zawodu.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi komunikować się zgodnie z wymogami akademickimi, odnajduje się w strukturze uniwersytetu, bierze odpowiedzialność za funkcjonowanie w roli studenta.
2. Potrafi funkcjonować w złożonych strukturach uniwersyteckich. Wie o zasadach respektowania regulacji prawnych, wymogów regulaminowych. Zna swoje prawa i obowiązki.

Treści programowe dla zajęć:

Rola studenta. Proces studiowania. Prawa i obowiązki. Struktura UAM i WS. Rozumienie wspólnoty akademickiej. Regulacje prawne.

Program studiów. Nakład pracy studenta. Warsztat pracy studenta i jego doskonalenie. Efektywne uczenie się. Praca socjalna jako kierunek studiów i zasady i cele praktyk zawodowych przygotowujących do zawodu pracownika socjalnego.

Formalne komunikowanie się z innymi. Pogłębianie wiedzy. Zasady redagowania tekstu naukowego, praca z literaturą naukową, prawidłowe oznaczenia źródeł. Różnorodność zajęć na kierunku studiów. Aktywne uczestnictwo w zajęciach – wymagania i dobre praktyki.

Nazwa zajęć: **Mikrosocjologia**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o strukturze i funkcjonowaniu małych zbiorowości społecznych
2. zna i rozumie podstawowe mechanizmy dynamiki grupy społecznej
3. zna i wyjaśnia strukturalne determinanty indywidualnych zachowań

w zakresie umiejętności:

1. potrafi opisywać funkcjonowanie mikrostruktur społecznych wykorzystując teorie i kategorie z zakresu nauk socjologicznych
2. potrafi planować, przygotować quasi-monografię małej grupy oraz argumentować postawione tezy

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy_a do współpracy w zespole, pełniąc różne role

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcia z zakresu mikrosocjologii.

Planowanie i organizowanie quasi-monografii małej grupy

Socjologiczne teorie małej grupy społecznej: emergentny strukturalizm socjologiczny, interakcjonizm socjologiczny, teoria systemowa, teorie praktyk.

Koncepcje więzi społecznej, związek jednostki z grupą małą.

Procesy grupowe - próżniactwo grupowe, deindywidualizacja, polaryzacja grupowa, syndrom grupowego myślenia, wpływ jednostki.

Powstawanie i rozwój grup małych - modele teoretyczne etapów rozwoju grup wtórnych.

Układ strukturalno-stratyfikacyjny małej grupy i jego elementy: struktura wewnątrzgrupowa, stratyfikacja, rola społeczna.

Struktury wewnątrzgrupowe: socjometryczna i władzy.

Rola mikrostruktur w procesie przepływu informacji z makrostruktury do jednostki: dwustopniowość komunikowania się.

Planowanie i prowadzenie prezentacji na temat monografii wybranej grupy społecznej.

Nazwa zajęć: **Statystyka społeczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia statystyki
2. potrafi scharakteryzować poziomy pomiaru zmiennej, miary opisowe oraz miary analiz wielozmiennowych
3. zna korzyści oraz ograniczenia wynikające z wykorzystania metod statystycznych w opisie wyników badań

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wykorzystać arkusze kalkulacyjne w obliczaniu miar statystycznych
2. posiada umiejętność doboru odpowiednich procedur statystycznych do poziomów pomiaru zmiennych
3. prezentuje wyniki badań naukowych w formie tabelarycznej i graficznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. interpretuje wyniki analiz statystycznych
2. wyraża oceny dotyczące ogólnopolskich projektów badawczych

Treści programowe dla zajęć:

Wybrane pojęcia statystyki i reprezentatywności statystycznej – wprowadzenie

Tabelaryczne i graficzne prezentacje wyników badań

Miary opisu wyników badań – miary tendencji centralnej

Miary opisu wyników badań – miary zmienności

Miary opisu wyników badań – miary asymetrii

Własności miar tendencji centralnej, zmienności i asymetrii

Analiza współzależności zmiennych – współczynniki chi-kwadrat

Analiza współzależności zmiennych – współczynniki korelacji rangowej i liniowej

Modele analiz wielozmiennowych - regresja liniowa

Nazwa zajęć: **Język niemiecki A2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem krótsze teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym.
3. potrafi zrozumieć i produkować w j. niemieckim dłuższe wypowiedzi ustne o tematyce ogólnej, a w szczególności o tematyce specjalistycznej z zakresu językoznawstwa, prezentacja monologowa, negocjacje – wypowiedź argumentacyjna, dyskusja, debata.
4. potrafi skutecznie i poprawnie, zarówno pod względem norm językowych jak i umiejętności dyskursywnych uczestniczyć w komunikacji pisemnej z elementami języka specjalistycznego przewidzianej dla poziomu B2+ w Europejskim systemie opisu kształcenia językowego.
5. potrafi samodzielnie posługiwać się różnymi źródłami informacji dotyczących słownictwa i gramatyki języka niemieckiego w zakresie wykraczającym poza treścinauczania; potrafi samodzielnie wyszukiwać i pracować z niemieckojęzycznymi artykułami naukowymi.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych oraz czasowników modalnych

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: zaimek dzierżawczy w mianowniku, bierniku oraz celowniku, odmiana czasowników nieregularnych, okoliczniki czasu, stopniowanie przysłówków, zdania porównawcze

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólnoakademickie w zakresie następujących tematów: rodzina – członkowie rodziny, przebieg dnia w rodzinie, czynności dnia codziennego, obowiązki domowe, jedzenie i picie – produkty żywnościowe, przepisy na proste dania, posiłki, przyzwyczajenia żywieniowe, zakupy – lista zakupów, miary i wagi, zamawianie jedzenia, pogoda - zjawiska pogodowe, pory roku, zmiany klimatu, urlop i czas wolny – aktywności w czasie wolnym, miejsca wypoczynku, środki lokomocji

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści tematu 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści tematu 3.

Nazwa zajęć: Makrosocjologia 1

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Definiuje podstawowe rodzaje i elementy struktur społecznych.
2. Zna podstawowe mechanizmy dynamiki procesów makrospołecznych.
3. Ma wiedzę na temat strukturalnych determinant zbiorowych zachowań.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić strukturalne determinanty indywidualnych i zbiorowych zachowań.
2. używa „wyobraźni socjologicznej”.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi - z uwzględnieniem wielości perspektyw, na przykład różnic stanowisk - dyskutować i argumentować na rzecz określonych tez.
2. potrafi - z uwzględnieniem wielości perspektyw, na przykład różnic stanowisk - dyskutować i argumentować na rzecz proponowanych rozwiązań.

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe pojęcia z zakresu makrosocjologii.

Koncepcje struktury społecznej.

Zróżnicowanie społeczne: Marks, Weber i teoria klas.

Zróżnicowanie społeczne: funkcjonalizm, stratyfikacja, zróżnicowanie społeczno-zawodowe.

Dylematy wokół zróżnicowania społecznego: teza o śmierci klas, working poor, prekaryzacja i prekariat, problemy z klasą średnią.

Sfera publiczna – ujęcie agonistyczne.

Sfera publiczna – ujęcie liberalne.

Sfera publiczna – ujęcie komunikacyjne.

Nazwa zajęć: **Język angielski B1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólno-akademickiej;
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje;
3. potrafi zrozumieć dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym, wychwytyjąc niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne: Present Simple and Present Continuous, Narrative Tenses, Present Perfect and Present Perfect Continuous, Future Perfect and Future Continuous.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: mowa zależna oraz pytania w mowie zależnej, formy przymiotnikowe i przysłówkowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego oraz jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów: praca, rozmowa kwalifikacyjna o pracę, służba zdrowia, podróżowanie, moda oraz dress code, środowisko naturalne, zmiany klimatyczne.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: **Zajęcia praktyczne w placówkach 1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę o strukturze i funkcjonowaniu wybranych placówek systemu wsparcia społecznego
2. Charakteryzuje zadania i funkcje poznanych placówek wsparcia społecznego
3. Wskazuje odpowiednie placówki dla pomocy w wybranych problemach społecznych
4. Posługuje się odpowiednim nazewnictwem wybranych placówek
5. Rozróżnia typy placówek opiekuńczych, pomocowych i wspomagających rozwój
6. Potrafi określić zadania pracownika socjalnego zatrudnionego w wybranych placówkach

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dobrać odpowiednie placówki dla osób potrzebujących pomocy i wsparcia społecznego
2. Wykorzystuje poznane formy pomocy w odniesieniu do występujących potrzeb klientów pracownika socjalnego
3. Przygotowuje sprawozdanie i formułuje wnioski z zajęć praktycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Ma zdolność rozumienia potrzeb klientów pracownika socjalnego i konieczność ich zaspokajania przez system wsparcia społecznego

Treści programowe dla zajęć:

Wstępne informacje o harmonogramie zajęć praktycznych, strukturze zajęć, warunków zaliczenia

Poznanie placówek pomocowych: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Ośrodek dla Osób Bezdomnych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Wojewódzki i Powiatowy Urząd Pracy, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Wielkopolskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie w zakresie: struktury organizacyjnej, kategorii zatrudnionych pracowników, zadaniach placówki i zadaniach pracownika socjalnego, kategorii klientów placówki, problemach społecznych rozwiązywanych przez placówkach, systemie i warunkach uzyskiwania pomocy, udzielanych świadczeniach, metodach i technikach pracy z klientami placówki, występujących trudnościach i barierach w realizowaniu pomocy przez placówkę i pracownika socjalnego.

Poznanie placówek opiekuńczych: Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci Niepełnosprawnych Intelktualnie, Wielkopolskie Centrum Onkologii, w zakresie struktury organizacyjnej, kategorii zatrudnionych pracowników, zadaniach placówki i zadaniach pracownika socjalnego, kategorii klientów placówki, problemach społecznych rozwiązywanych przez placówkach, systemie i warunkach uzyskiwania pomocy, udzielanych świadczeniach, metodach i technikach pracy z klientami placówki,

występujących trudnościach i barierach w realizowaniu pomocy przez placówkę i pracownika socjalnego

Nazwa zajęć: **Edukacja informacyjna i źródłowa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie wspólne cechy i różnice systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni (Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, biblioteki wydziałowe)
2. zna zasady korzystania z czytelni i wypożyczalni, z zasobów elektronicznych oraz otwartych projektów cyfrowych UAM
3. zna i rozumie typy źródeł informacji w bibliotekach
4. zna wszystkie usługi bibliotek UAM

w zakresie umiejętności:

1. potrafi korzystać z konta bibliotecznego, wykorzystując pełne jego możliwości
2. potrafi wyszukiwać i gromadzić materiał do realizacji zajęć, niezbędnych do optymalnego realizowania toku studiów
3. potrafi korzystać ze źródeł informacji tradycyjnej i elektronicznej, w tym z zasobów naukowych dostępnych w otwartych projektach cyfrowych oraz z zasobów dostępnych zdalnie w subskrypcji UAM
4. potrafi poprawnie sporządzić bibliografię dla tworzonej pracy licencjackiej przy pomocy programów bibliograficznych
5. potrafi korzystać z usług oferowanych przez biblioteki (np. zamawia lub pobiera kopie do własnego użytku) z poszanowaniem praw autorskich

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do autonomicznego wyszukiwania informacji i literatury, gromadzenia materiałów, niezbędnych do optymalnego realizowania toku studiów
2. jest gotów/gotowa do krytycznej oceny źródeł informacji
3. jest gotów/gotowa do sporządzenia bibliografii w pracy licencjackiej
4. jest gotów/gotowa do zapobiegania zjawisku plagiatu

Treści programowe dla zajęć:

W module 1. System biblioteczno-informacyjny UAM są poruszane tematy takie jak: - charakterystyka cech wspólnych i różniących Bibliotekę Uniwersytecką w Poznaniu i biblioteki wydziałów, - podstawowe zasady korzystania ze wspólnego dla całego Uniwersytetu systemu biblioteczno-informacyjnego, - zasady i regulamin korzystania ze zbiorów bibliecznych, - konto czytelnika oraz korzyści wynikające z oferowanych możliwości: zdalny zapis, charakterystyka konta, podstawowe zasady zamówienia, prolongaty, rezerwacji, dostęp zdalny do licencjonowanych zasobów naukowych UAM

W module 2. "Wyszukiwanie i zamawianie książek, czasopism. Charakterystyka katalogów bibliecznych" są omawiane zagadnienia takie jak: -wyszukiwarka zasobów naukowych UAM, - katalog biblieczny online UAM, - najważniejsze katalogi online w Polsce, np.: Biblioteki Narodowej, Katalog KaRo (Katalog Rozproszony Bibliotek Polskich)

W module 3. "Warsztat naukowy studenta" są omawiane: - praktyczne wskazówki dotyczące strategii poszukiwania literatury: - wyszukiwanie tematyczne, proste, logiczne, - zaawansowane w katalogu online, - wyszukiwanie w wyszukiwarce zasobów naukowych UAM z użyciem operatorów boolowskich, - wyszukiwanie literatury do zajęć i prac dyplomowych w zdalnych zasobach naukowych UAM (otwartych i licencjonowanych, dziedzinowych bazach danych, e-czasopismach, e-książkach, bibliotekach wirtualnych, repozytoriach)

W module 4. "Warsztat naukowy studenta" są omawiane: - tradycyjne źródła informacji: bibliografie, encyklopedie, słowniki, opracowania, -bibliografie: rodzaje, zasady tworzenia przypisów, bibliografie załącznikowe, - zautomatyzowane programy do tworzenia bibliografii

W module 5. jest omawiane zjawisko plagiatu: definicja i konsekwencje, przykłady plagiatów i ich zapobieganie

Nazwa zajęć: **Wstęp do pracy socjalnej 2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej
2. Charakteryzuje pracę socjalną jako naukę i działalność praktyczną, rozróżnia pracę socjalną od pomocy społecznej
3. Potrafi nazwać i scharakteryzować koncepcję funkcjonowania społecznego, strategie rozwiązywania sytuacji problemowych i formy pracy socjalnej

4. Wymienia cele, zadania i umiejętności pracownika socjalnego oraz pełnione przez niego role zawodowe

w zakresie umiejętności:

1. Rozpoznaje, nazywa i charakteryzuje obszary pracy socjalnej
2. Samodzielnie formułuje diagnozę społeczną w odniesieniu do jednostki i rodziny, opracowuje projekt interwencji socjalnej w ramach podstawowych zadań pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
3. Prawidłowo dobiera sposoby i formy interwencji socjalnej oraz formy pomocy i rodzaje świadczeń w odniesieniu do występujących potrzeb klientów pracownika socjalnego
4. Potrafi wykorzystać i zastosować w praktyce podstawowe instrumenty pomocy społecznej – Ustawę o pomocy społecznej i wywiad środowiskowy.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Ma świadomość i otwartość na rozumienie problemów funkcjonowania społecznego jednostek i rodzin i konieczności organizowania działań pomocowych w ramach polityki społecznej państwa, samorządów wszystkich szczebli, organizacji pozarządowych, środowisk zawodowych pomaga czy, a w szczególności systemu wsparcia społecznego

Treści programowe dla zajęć:

Definiowanie pracy socjalnej, jej cele, funkcje, formy i zadania

Tożsamość pracy socjalnej, jej rodowód i istota, uniwersalne zasady. Praca socjalna jako zawód i profesja, superwizja i ewaluacja w pracy socjalnej

Pojęcia: „pomoc” i „opieka” w pracy socjalnej. Budowanie relacji w procesie pomagania.

Interdyscyplinarny charakter wiedzy w pracy socjalnej, wykorzystanie teorii nauk humanistycznych w pracy socjalnej

Teoria systemów społecznych i praktyka pracy socjalnej w ujęciu systemowym.

Problem, sytuacja problemowa, „wyuczona bezradność”, koncepcja „rozwiązywania problemów”, koncepcja „radzenia sobie” w pracy socjalnej

Pojęcie i charakterystyka systemu wsparcia społecznego oraz zasady diagnozowania systemu wsparcia społecznego i miejsce pracownika socjalnego w tym systemie

Obszary stosowania pracy socjalnej

Osobowość zawodowa pracownika socjalnego. Sylwetka zawodowa pracownika socjalnego zatrudnionego w pomocy społecznej, zakresy czynności i odpowiedzialności służbowej, przywileje pracowników socjalnych, status zawodowy

Sektor pozarządowy pomocy społecznej. Koordynacja działań w pomocy społecznej. Zasada subsydiarności. Porównanie różnic i podobieństw sektora państwowego i pozarządowego pomocy społecznej

Poznanie sposobów interwencji socjalnej, metod i technik rozpoznawania potrzeb stosowanych w pomocy społecznej oraz narzędzi pracy pracownika socjalnego – tzw. warsztatu pracownika socjalnego

Role zawodowe pracowników socjalnych w perspektywie socjologicznej i w perspektywie pracy socjalnej, dylematy etyczne w pracy socjalnej, podstawowe role interwencyjne

Analiza kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego. Inscenizacja rodzinnego wywiadu środowiskowego. Analiza kwestionariusza kontraktu socjalnego

Formułowanie diagnozy społecznej i opracowywanie projektu działania socjalnego wraz z zastosowaniem poznanych form świadczeń

Nazwa zajęć: **Podstawy socjologii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę o różnorodnych ujęciach opisujących struktury, procesy i zjawiska społeczne.
2. Zna podstawowe teorie socjologiczne opisujące podstawowe aspekty życia społecznego.
3. Posługuje się terminologią socjologiczną określającą podstawowe procesy społeczne.
4. Rozumie i wyjaśnia przyczyny i następstwa zmian społecznych.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wskazać na kulturowe aspekty życia społecznego.
2. Potrafi charakteryzować różne przejawy życia społecznego.
3. Analizuje współczesne zjawiska i procesy społeczne w odniesieniu do teorii i koncepcji socjologicznych.
4. Analizuje podstawowe wyznaczniki struktury społecznej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie zasady zachowań zbiorowych.
2. Potrafi charakteryzować różne przejawy życia społecznego.

Treści programowe dla zajęć:

Socjologia, przedmiot zainteresowania socjologii.

Grupy społeczne. Role społeczne.

Metody badań społecznych.

Stratyfikacja społeczna, klasy społeczne, nierówności. Pozycja społeczna, status, prestiż.

Marginalizacja społeczna.

Socjalizacja, osobowość, postawy.

Zagadnienia konfliktu w socjologii.

Integracja i dezintegracja społeczna. Patologia. Dewiacja, przestępstwo, kontrola społeczna. Życie w pandemii.

Zachowania zbiorowe. Grupy i organizacje, przywództwo.

Organizacje formalne/totalne, kultura audytu.

Obcy a Inny. Obcy, etniczność, rasizm, ksenofobia.

Antropocentryzm, katastrofy ekologiczne. Nowe technologie, media społecznościowe.

Nazwa zajęć: Wychowanie fizyczne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna wpływ ćwiczeń na organizm człowieka, sposoby podtrzymania zdrowia i sprawności fizycznej a także zasady organizacji zajęć ruchowych

2. zna i rozumie relacje między wiekiem, zdrowiem, aktywnością fizyczną, sprawnością motoryczną kobiet i mężczyzn,

w zakresie umiejętności:

1. potrafi stosować umiejętności ruchowe z zakresu gier zespołowych, sportów indywidualnych, turystyki kwalifikowanej oraz przydatnych do organizacji i udziału w grach i zabawach ruchowych, sportowych i terenowych

2. potrafi zastosować nabyty potencjał motoryczny do realizacji poszczególnych zadań technicznych i taktycznych w poszczególnych dyscyplinach sportowych i działalności turystyczno- rekreacyjnej

3. potrafi stosować zasady prozdrowotnego stylu życia oraz kształtowania postaw sprzyjających aktywności fizycznej na całe życie

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do promowania społecznego, kulturowego znaczenie sportu i aktywności fizycznej oraz kształtowania własnych upodobań z zakresu kultury fizycznej

2. jest gotów/gotowa do podejmowania organizacji wszelkich form aktywności fizycznej, rywalizacji sportowej w swoim miejscu zamieszkania, zakładu pracy lub regionie

3. jest gotów/gotowa do zagospodarowania czasu wolnego poprzez różnorodne formy aktywności fizycznej

Treści programowe dla zajęć:

Gry zespołowe:

- sposoby poruszania się po boisku,
- doskonalenie podstawowych elementów techniki i taktyki gry,
- fragmenty gry i gra szkolna,
- gry i zabawy wykorzystywane w grach zespołowych,
- przepisy gry i zasady sędziowania,
- organizacja turniejów w grach zespołowych,
- udział w zawodach sportowych (Akademickie Mistrzostwa Polski, Liga Międzyuczelniana, Uniwersjada, Akademickie Mistrzostwa Europy).

Aerobik, Taniec, Body Control, Pilates, Joga.

- poprawa ogólnej sprawności fizycznej,
- umiejętność poprawnego wykonywania ćwiczeń i technik tanecznych,
- wzmocnienie mięśni posturalnych i pozostałych grup mięśniowych,
- zwiększenie wydolności oddechowo-krążeniowej organizmu,
- świadomość ciała, znajomość poszczególnych grup mięśniowych oraz odpowiednich dla nich ćwiczeń.

Sporty indywidualne (tenis ziemny, tenis stołowy, judo, samoobrona, nordic walking, pływanie, narciarstwo, wioślarstwo, power bike, kulturystyka, trening funkcjonalny, rolkarstwo):

- poprawa ogólnej sprawności fizycznej,
- nauka i doskonalenie techniki z zakresu poszczególnych dyscyplin sportu,
- wdrożenie do samodzielnych ćwiczeń fizycznych,

- wzmocnienie mięśni posturalnych i innych grup mięśniowych,
- umiejętność poprawnego wykonywania ćwiczeń i technik specyficznych dla danej dyscypliny sportu,
- gry i zabawy właściwe dla danej dyscypliny,
- organizacja turniejów i zawodów,
- udzielanie pierwszej pomocy i nauka resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
- udział w zawodach sportowych (Akademickie Mistrzostwa Polski, Akademickie Mistrzostwa Województwa Wielkopolski, Uniwersjada, Akademickie Mistrzostwa Europy).

Nazwa zajęć: **Psychologia rozwoju człowieka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe definicje z zakresu psychologii rozwoju człowieka
2. zna wybrane teorie rozwoju człowieka

w zakresie umiejętności:

1. opisuje kolejne fazy rozwoju człowieka w cyklu życia
2. potrafi scharakteryzować rozwój poszczególnych funkcji psychicznych
3. analizuje relacje pomiędzy biologicznym, społeczno-kulturowymi i środowiskowymi czynnikami determinującymi rozwój
4. dostosowuje proces samokształcenia do fazy rozwojowej, w której się znajduje

w zakresie kompetencji społecznych:

1. wykorzystuje wiedzę z psychologii rozwoju człowieka w formułowaniu rozwiązań z zakresu pracy socjalnej uwzględniając możliwości i ograniczenia adresatów wynikające z określonej fazy rozwoju w cyklu życia.
2. rozumie różnorodność procesów i wyzwań związanych z rozwojem występujących w grupie składającej się z osób w różnym wieku

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe pojęcia psychologii rozwoju człowieka. Periodyzacja rozwoju człowieka

Wybrane teorie rozwoju człowieka: teoria rozwoju psychoseksualnego Freuda, teoria rozwoju psychospołecznego Eriksona, teoria rozwoju poznawczego Piageta, kulturowo–historyczna teoria rozwoju Wygotskiego, teoria rozwoju moralnego Kohlberga

Okres prenatalny i wczesne dzieciństwo (charakterystyka rozwojowa i zaburzenia rozwojowe diagnozowane w tym okresie)

Średnie dzieciństwo (charakterystyka rozwojowa i zaburzenia rozwojowe diagnozowane w tym okresie)

Późne dzieciństwo - charakterystyka rozwojowa, wspomaganie rozwoju

Adolescencja (charakterystyka rozwojowa i wybrane zaburzenia diagnozowane w tym okresie, wspomaganie rozwoju)

Wczesna dorosłość - charakterystyka rozwojowa i czynniki ryzyka zaburzeń psychosomatycznych, wspomaganie rozwoju

Średnia dorosłość - charakterystyka rozwojowa i czynniki ryzyka zaburzeń psychosomatycznych

Późna dorosłość (charakterystyka rozwojowa i zaburzenia diagnozowane w tym okresie; wspomaganie rozwoju i kompensowanie pojawiających się deficytów)

Nazwa zajęć: **Historia pracy socjalnej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. definiuje prawidłowo rolę filozofów, ojców kościoła, myślicieli społecznych oraz prekursorów pracy socjalnej w tworzeniu idei pomocy.
2. wskazuje prawidłowo na rolę państwa, kościoła, bractw, organizacji i stowarzyszeń w rozwiązywaniu problemów społecznych w różnych okresach historycznych
3. stosuje właściwe określenia przy charakterystyce działań pomocowych różnych instytucji państwowych i kościelnych

w zakresie umiejętności:

1. dobiera właściwe określenia charakteryzujące formy organizacyjne oraz zasady działania pomocy i opieki we wszystkich okresach historycznych
2. interpretuje prawidłowo przyczyny powstawania określonych form organizacyjnych opieki i wsparcia oraz przyczyny tworzenia metod pracy socjalnej
3. korzysta ze źródeł literaturowych celu pogłębienia wiedzy na temat historii pomocy społecznej i opieki nad kategoriami ludzi wykluczonych

Treści programowe dla zajęć:

Filozofia grecka jako filozofia człowieka – m.in. mit prometejski jako myśl bezgranicznego poświęcenia. Państwo według Platona i Arystotelesa. Filantropia grecka. Rzym jako państwo opiekuńcze, rzymskie formy pomocy społecznej.

Ideale pomocy w poglądach św. Franciszka. Rozwój form pomocy w wiekach średnich i idea franciszkańska, koncepcja "Caritas". Działalność Bractw na rzecz potrzebujących, zorganizowana pomoc społeczna. Rozwój szpitalnictwa, hospicjów. Różne formy dobroczynności jako sposoby zwalczania problemów społecznych w średniowieczu. Rola kościoła w opiece nad ubogimi i chorymi. Wspólnoty szpitalne. Rozwój instytucji charytatywnych w średniowiecznej Francji. Bractwa duchowne i świeckie i ich rola w niesieniu pomocy dla ubogich i chorych.

Poglądy Frycza Modrzewskiego na problemy społeczne. Działalność Piotra Skargi na rzecz ubogich. Instytucje opiekuńcze w XVII wieku w Polsce i Europie. Specyfika instytucji opiekuńczych w dużych miastach.

Koncepcja państwa opiekuńczego. Thomas Hobbes, John Locke. Poglądy Thomasa More'a na organizację opieki. Idealne społeczeństwo w poglądach Franciszka Bacona. Filantropia w wieku Oświecenia. Działania i ideologie służące filantropii.

Poglądy i działalność Fryderyka Skarbka na opiekę publiczną i przyczyny ubóstwa. Praca na rzecz podnoszenia wiedzy i moralności w środowiskach wiejskich. Zgromadzenia zakonne w XIX i cele ich funkcjonowania. Społecznicy wieku dziewiętnastego w Polsce i dziewiętnastowieczna myśl społeczna - jej klasyczne przykłady.

Prekursorzy pracy socjalnej w świecie. Działalność Thomasa Chalmersa – ojca pracy socjalnej. Jane Adams i jej koncepcja siedlisk społecznych. Mary Richmond – jej działania w kierunku unaukowania pracy socjalnej. Alice Salomon – prekursorka feminizmu w niemieckiej pracy socjalnej.

Prekursorzy pracy socjalnej w Polsce – Helena Radlińska, Aleksander Kamiński. Sylwetki wielkich polskich społeczników. Historia kształcenia do pracy socjalnej w Polsce i świecie. Studium Pracy Społeczno-Oświatowej i zasady kształcenia.

Formy pomocy podczas I wojny światowej. Pomoc w okresie II wojny światowej. Formy pomocy w okresie powojennym. Rozwiązania prawne podstaw pomocy państwowej dla określonych kategorii społecznych

Kształcenie do pracy socjalnej. Przegląd form i założeń programowych. Rozwój badań nad pracą socjalną i dla pracy socjalnej w Polsce. Instytucjonalizacja pracy socjalnej w Polsce.

Rozwój metod pracy socjalnej i ich specyfika w Stanach Zjednoczonych oraz w Europie. Historyczna zmienność metod pracy socjalnej. Etapy profesjonalizacji zawodu pracownika socjalnego.

Nazwa zajęć: **Metodologia nauk społecznych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Rozumie podstawowe problemy metodologiczne współczesnej nauki, ze szczególnym uwzględnieniem nauk społecznych.
2. Prawidłowo charakteryzuje specyfikę socjologii w systemach klasyfikacji nauk.
3. Potrafi nakreślić konsekwencje wpływu postępu cywilizacyjnego na współczesny subświat metodologii nauk społecznych.
4. Potrafi przedstawić zasady formułowania problemów i hipotez naukowych oraz konstruowania twierdzeń i budowania teorii.
5. Potrafi określić poziom pomiaru.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dostrzec relację między teorią a badaniami empirycznymi.
2. Dostrzega poznawcze ograniczenia nauk społecznych.
3. Rozumie konsekwencje przyjęcia określonej orientacji badawczej.
4. Potrafi identyfikować i stosować typy rozumowania.
5. Potrafi przedstawić zasady konstruowania schematów klasyfikacyjnych i typologii oraz ich wykorzystania w procesie badawczym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada większe kompetencje do refleksyjnego myślenia o, i poruszania się w przestrzeniach metodologii nauk społecznych oraz do implementacji tych treści w praktyce badawczej.

Treści programowe dla zajęć:

Współczesność a badania naukowe.

Język a świat nauki. Nauka w przestrzeniach współczesności. Algorytmizacja. Analizy big data i sztuczna inteligencja. Nowe "naukowe ideologie" - teoria technologicznej osobliwości, dataizm, algokracja.

Wiedza.

Typy wiedzy i kryteria ich wyróżniania. Problem demarkacji - odróżnianie tez naukowych od nienaukowych. "Logika odkrycia naukowego Karla Poppera" i jej konsekwencje dla nauki. Pseudonauka i protonauka.

Nauka.

Rozumienia nauki. Aspekty działalności naukowej. Cele badań naukowych.

Metodologia.

Podział(y) metodologii. Metodologia ogólna i szczegółowe. Metodologia opisowa i normatywna. Metodologia nauk empirycznych i nauk formalnych. Trzy rodzaje wiedzy w metodologii: ontologia-epistemologia-metodologia.

Podział nauk i miejsce socjologii w ich ramach.

Klasyfikacje nauk - rys historyczny. Klasyfikacja Augusta Comte'a. Klasyfikacja Wilhelma Windelbanda. Synteza klasyfikacji nauk Kazimierza Ajdukiewicza. Współczesne klasyfikacje nauk.

Teoria.

Teoria w nauce. Model teorii socjologicznej Piotra Sztompki. Założenia ogólnometodologiczne. Naturalizm i antynaturalizm. Indywidualizm i holizm. Determinizm i indeterminizm. Scjentyzm i humanizm.

Paradygmat.

Paradygmat jako pojęcie. Teoria paradygmatów i mechanizm rewolucji naukowych Thomasa Kuhna. Wieloparadygmatyczność socjologii i jej wybrane przykłady. Ścieżki integrujące paradygmaty w socjologii George'a Ritzera.

Strategia budowy teorii.

Kryteria wyboru teorii. Strategia indukcyjna. Strategia teorii "średniego rzędu". Strategia dedukcyjna.

Klasyfikacja rozumowań.

Wnioskowanie. Sprawdzanie. Dowodzenie. Wyjaśnianie.

Problemy naukowe.

Problem naukowy a obiekt i przedmiot badań. Budowanie problemów naukowych. Pochodzenie problemów naukowych. Zasady klasyfikacji problemów naukowych. Rozstrzygalność i rodzaje problemów naukowych.

Hipotezy.

Poprawne formułowanie hipotez. Pojęcia - zmienne - wskaźniki. Hipoteza naukowa a teza naukowa. Empiryczna sprawdzalność hipotezy. Hipoteza a relacja prawdziwości. Moc wyjaśniająca hipotezy.

Twierdzenia w naukach społecznych.

Twierdzenia empiryczne i analityczne. Zdania (twierdzenia) jednostkowe, szczegółowe i ogólne. Prawa nauki. Generalizacje historyczne i twierdzenia lokalizacyjne. Uogólnienia statystyczne: prawa i twierdzenia statystyczne.

Pomiar.

Pomiar jako pojęcie. Poziomy pomiaru. Typy skal pomiarowych. Możliwe operacje matematyczne i techniki statystyczne na poszczególnych poziomach pomiaru.

Klasyfikacje i typologie.

Klasyfikacje a typologie. Zasady konstruowania schematów klasyfikacyjnych. Dwa aspekty stosowania "procedury" typologii. Sposoby konstruowania i wykorzystania typologii w procesie badawczym. Typologie w budowaniu teorii: typ idealny i metoda typologiczna.

Dobór próby.

Rodzaje badań socjologicznych a sposoby doboru próby. Dobór losowy i nielosowy. Reprezentatywność statystyczna i typologiczna.

Nazwa zajęć: **Polityka społeczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę o rodowodzie polityki społecznej i zmianach dokonywanych w ramach reform społecznych
2. Definiuje i charakteryzuje politykę społeczną jako naukę i jako działalność praktyczną
3. Wymienia podmioty państwowe i niepaństwowe polityki społecznej
4. Wskazuje podobieństwa i różnice podmiotów sektora publicznego i pozarządowego

w zakresie umiejętności:

1. Rozróżnia i charakteryzuje modele polityki społecznej

2. Analizuje różnorodność koncepcji zaspokajania potrzeb społecznych i poprawnie umieszcza je w doktrynach polityki społecznej
3. Prawidłowo dobiera podmioty polityki społecznej w zakresie realizacji zadań zmierzających do zaspokojenia potrzeb społecznych na poziomie środowiska lokalnego, regionu, kraju
4. Potrafi korzystać ze źródeł literaturowych i przepisów prawnych określających i regulujących zadania podmiotów polityki społecznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Ma świadomość potrzeby angażowania się państwa i innych podmiotów polityki społecznej w działalność pomocową

Treści programowe dla zajęć:

Geneza polityki społecznej. Prekursorzy polityki społecznej
Rozwój polityki społecznej po II wojnie światowej. Polityka społeczna w okresie transformacji systemowej
Podwójne znaczenie kategorii polityka społeczna. Cel, przedmiot, zakres, subdyscypliny, zadania polityki społecznej
Związek między polityką gospodarczą a polityką społeczną
Wartości w polityce społecznej
Doktryny polityki społecznej
Prawa socjalne człowieka narzędziem realizacji wartości w polityce społecznej. Międzynarodowe akty prawne dotyczące praw socjalnych
Modele polityki społecznej
Zagadnienia podmiotowości w polityce społecznej
Samorząd terytorialny jako lokalny podmiot polityki społecznej
Rola i znaczenie organizacji pozarządowych w zaspokajaniu potrzeb społecznych

Nazwa zajęć: **Etyka pracy socjalnej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i charakteryzuje podstawowe pojęcia z zakresu etyki pracy socjalnej
2. posiada wiedzę o etyce pracy socjalnej i jej uniwersalnych cechach
3. rozumie i wyjaśnia determinanty zachowań jednostki w kontekście przeżywanych przez nią sytuacji problemowych i związanych z nimi dylematów etycznych
4. posiada wiedzę na temat kodyfikacji etyki zawodowej w świecie i w Polsce
5. wymienia i charakteryzuje wartości w pracy socjalnej

w zakresie umiejętności:

1. analizuje różnorodność koncepcji wzorów osobowych w pracy socjalnej w świetle teorii i praktyki
2. potrafi samodzielnie rozwinąć i zinterpretować w formie pisemnej zaproponowane zagadnienia etyczne
3. posiada umiejętność rozumienia jednostki w sytuacji problemowej
4. posiada otwartość i wrażliwość na odmienną naturę człowieka

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość znaczenia etycznego postępowania w sferze profesjonalnej pracy socjalnej

Treści programowe dla zajęć:

definiowanie etyki pracy socjalnej. Filozoficzne podstawy wiedzy w pracy socjalnej
godności człowieka – etyka godności, egzystencja godna człowieka
aksjologiczno-normatywne aspekty praktyki socjalnej, kontekst ideologiczny pracy socjalnej
etyczne aspekty pracy socjalnej, etyka zawodowa pracy socjalnej
etyczne implikacje społecznego mandatu pracownika socjalnego. Etyka odpowiedzialności
moralna natura pracy socjalnej, wartości w pracy socjalnej – wzmocnienie i wiktymizacja wartości
założenia aksjologiczne pracy socjalnej dotyczące natury człowieka –podstawowy paradygmat etyczny
formuła procesu pomagania w podejściu skierowanym na osobę. Dylematy etyczne praktyki
międzynarodowy i polski kodeks etyczny pracownika socjalnego - jego znaczenie dla
współczesnej praktyki pracy socjalnej

Nazwa zajęć: **Terapia rodzinna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna teoretyczne podstawy terapii rodzinnej oraz terapii par
2. rozróżnia wiodące paradygmaty i modele terapii rodzinnej oraz terapii par
3. charakteryzuje wybrane metody diagnostyczne oraz terapeutyczne stosowane w terapii rodzinnej

w zakresie umiejętności:

1. interpretuje zaburzenia funkcjonowania systemu rodzinnego w kontekście uwarunkowań społecznych, kulturowych i ekonomicznych
2. interpretuje symptomy przejawiane przez jednostkę w kontekście uwarunkowań rodzinnych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest otwarty/a na współpracę z psychoterapeutami w procesie pomocy
2. rozumie zalety i ograniczenia terapii rodzinnej w rozwiązywaniu problemów klientów

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do terapii rodzinnej: rodzaje pomocy psychologicznej; perspektywa indywidualna i ponadindywidualna w psychoterapii; podstawy teoretyczne terapii indywidualnej, terapii grupowej, terapii par i terapii rodzinnej, oraz ich implikacje dla praktyki psychoterapeutycznej

Wiodące paradygmaty i modele terapeutyczne w terapii indywidualnej, terapii grupowej, terapii par i terapii rodzinnej

Wybrane techniki stosowane w terapii rodzinnej oraz ich skuteczność

Etyka terapii rodzinnej

Nazwa zajęć: Społeczno-kulturowe aspekty zdrowia i choroby

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia socjologiczne stosowane w opisie i wyjaśnianiu zjawisk oraz procesów związanych ze zdrowiem, chorobą i niepełnosprawnością
2. zna podstawowe determinanty zachowań zdrowotnych, ze szczególnym uwzględnieniem determinant społecznych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznać podstawowe elementy składowe systemów klasyfikacji medycznych
2. korzysta z wiedzy naukowej z zakresu socjologii medycyny w trakcie wykonywania pracy socjalnej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest otwarty/a na współpracę z przedstawicielami profesji medycznych i okołomedycznych w procesie pomocy
2. bierze pod uwagę zdrowotne uwarunkowania rozwiązywania problemów społecznych

Treści programowe dla zajęć:

Zdrowie a choroba: podstawowe sposoby rozumienia różnic w funkcjonowaniu psychofizycznym człowieka

Podstawowe systemy klasyfikacji medycznych (ICD, DSM, ATC i inne)

Epidemiologia: podstawowe pojęcia, współczynniki, wnioskowanie o przyczynach chorób, czynniki wpływające na stan zdrowia i prawdopodobieństwo występowania chorób, badania epidemiologiczne (przesiewowe i inne; badania pacjentów wskaźnikowych); procedury epidemiologiczne

Modele etiologii chorób

Medykalizacja i jej rodzaje. Demedykalizacja. Biopolityka. Komercjalizacja wiedzy medycznej; badania kliniczne; leki sieroce.

Struktura i organizacja systemu ochrony zdrowia na świecie i w Polsce. Sytuacja zawodowa lekarzy i innych przedstawicieli zawodów medycznych w Polsce

Nazwa zajęć: Wykluczenie społeczne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę o różnorodnych sposobach definiowania i charakteryzowania wykluczenia społecznego.
2. Rozpoznaje zależności między społecznymi i jednostkowymi przyczynami wykluczenia społecznego. Wskazuje na ekonomiczne i pozaekonomiczne podłoże wykluczenia społecznego.
3. Ma świadomość trudności w funkcjonowaniu społecznym osób wykluczonych oraz wrażliwość na problemy osób piętnowanych.

w zakresie umiejętności:

1. Charakteryzuje zależności między społeczną inkluzją a ekskluzją. Objaśnia instytucjonalne mechanizmy sprzyjające wykluczeniu. Identyfikuje role społeczne narzucane osobom wykluczonym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Analizuje różnorodność sytuacji życiowych jednostek i grup wykluczonych. Formułuje realne i potencjalne zagrożenia mające wpływ na poszerzanie granic wykluczonych. Ocenia możliwości przeciwdziałania procesom marginalizacji.

Treści programowe dla zajęć:

Wykluczenie w nieuporządkowanych koncepcjach. Underclass. Margines. Obszary wykluczenia. Czy można wybrać wykluczenie?

Gettoizacja przestrzeni. Zachowania wykluczające w publicznych przestrzeniach

Kultura Ubóstwa: Interakcje, Socjalizacja, Konsumpcja. Slumsy. Stygmat. Piętno. Oswajanie z piętnem siebie i innych. Obcy a Inny.

Przenikanie światów bogactwa i nędzy.

Osadzeni. Filozofie karania. Reguły izolacji więziennej. Dotkliwe rytuały wobec odrzuconych.

Resocjalizacja jako powrót wykluczonych.

Dziecko jako uczestnik grup marginalnych. Dziedziczenie biedyEdukacja. Język jako wyznacznik funkcjonowania w świecie.

Nazwa zajęć: **Ekonomia z elementami zarządzania**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia i prawa ekonomiczne, takie jak: popyt, podaż, prawo popytu, prawo podaży, cena (relatywna i równowagi), instytucję rynku, koncepcję równowagi rynkowej oraz instytucjonalne formy organizacji rynku.

2. zna różnicę między mikroekonomią (perspektywa konsumenta i producenta) oraz makroekonomią (gospodarka narodowa, gospodarka globalna) oraz ma wiedzę dotyczącą agregacji i podstawowych agregatów makroekonomicznych (tzw. makrowielkości, takie jak produkt i inne).

3. ma podstawową wiedzę na temat polityk gospodarczych: monetarnej i fiskalnej.

4. ma wiedzę na temat podstawowych paradygmatów ekonomicznych oraz potrafi je rozróżnić i powiązać z rodzajami polityk publicznych na nich opartych.

w zakresie umiejętności:

1. rozumie i potrafi opisać procesy gospodarcze za pomocą pojęć i praw ekonomicznych.

2. potrafi wyszukiwać, interpretować i stosować ważne wskaźników statystyczne i socjoekonomiczne.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi - z uwzględnieniem wielości perspektyw, na przykład różnic stanowisk - dyskutować i argumentować na rzecz określonych tez.

2. potrafi - z uwzględnieniem wielości perspektyw, na przykład różnic stanowisk - dyskutować i argumentować na rzecz proponowanych rozwiązań.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie: podstawy metodologiczne ekonomii.

Ekonomia a inne nauki społeczne; ekonomia a działanie praktyczne: polityka gospodarcza i społeczna; zarządzanie.

Rynek jako instytucja społeczno-gospodarcza. Popyt, podaż, cena równowagi, prawo popytu, prawo podaży.

Formy organizacji rynku: konkurencja doskonała, konkurencja monopolistyczna, oligopol, monopol.

Problem agregacji w makroekonomii (makrowielkości), produkt, metody obliczania PKB.

Wzrost gospodarczy, problemy i dylematy wzrostu, korzyści ze wzrostu, granice wzrostu, wzrost a rozwój.

Cykl koniunkturalny: pojęcie i teorie oraz rodzaje cykli koniunkturalnych, fazy cyklu koniunkturalnego, cykl a wzrost gospodarczy.

Główne wskaźniki socjoekonomiczne: Human Development Report, Human Development Index (HDI), indeks Giniego, sustainable development goals, minimum egzystencji, minimum socjalne.

Państwo jako aktor w gospodarce. Zawodności rynku i gospodarcze funkcje państwa. Spory wokół aktywności gospodarczej państwa: argumenty pro i contra.

Podstawy polityki fiskalnej, podatki. Instrumenty polityki fiskalnej.

Podstawy polityki pieniężnej. System pieniężno-kredytowy: funkcje pieniądza, popyt na pieniądz, bank centralny.

Bezrobocie, rodzaje bezrobocia, społeczne i gospodarcze skutki bezrobocia. Metody pomiaru bezrobocia (GUS, BAEL), przeciwdziałanie bezrobociu.

Inflacja: pojęcie, sposoby pomiaru oraz nasilenie inflacji, konsekwencje inflacji, inflacja a bezrobocie.

Główne nurty ekonomii: ekonomia klasyczna, ekonomia neoklasyczna, marksizm, keynesizm, monetaryzm, nowa ekonomia klasyczna, szkoła austriacka, instytucjonalizm.

Nazwa zajęć: **Seminarium dyplomowe**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę o metodach projektowania socjalnego.

w zakresie umiejętności:

1. Charakteryzuje opracowane problemy będące podstawą do konstruowanych zmian. Objasnia zasadność projektowanych zmian.
2. Wybiera obszary wymagające profesjonalnej interwencji.
3. Opracowuje cele główne i szczegółowe planowanych w projekcie działań. Strukturyzuje działania zawarte w projekcie. Formułuje rezultaty działań projektowanych i przewiduje skutki działań. Kalkuluje koszty planowanych zmian i poddaje je racjonalizacji.
4. Posiada zdolność prezentowania opracowanego projektu, jest otwarty na krytykę, wyraża własne sądy wraz z argumentacją ich zasadności.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Profesjonalnie opracowuje projekty socjalne.

Treści programowe dla zajęć:

Projekt socjalny jako narzędzie zmian. Rodzaje projektów. Budowanie projektów. Diagnoza jako podstawa projektowania socjalnego w odniesieniu do problemu społecznego. wskazanie na podstawowe elementy:

Projekt jednoznacznie odnosi się do opracowanego problemu społecznego, na podstawie którego student wskazuje obszary wymagające działania, którego efektem będzie planowana zmiana.

Projekt socjalny może skupiać się na negatywnych aspektach związany z problemem – przedmiotem projektu będzie wówczas zaprojektowane działanie naprawcze. Może on jednak skupiać się także na zaobserwowanych działaniach pozytywnych, obecnych w życiu społecznym, które wymagają wsparcia, dzięki czemu pozwolą skuteczniej rozwiązywać problem – wówczas podstawą projektu działań będzie opracowanie planu zapobiegania rozwojowi problemu.

Wskazanie na podstawowe problemy w efektywności projektu: Cele projektu. Konstruowanie celów adekwatnych do potrzeb jednostkowych i społecznych. Zasoby. Szczegółowe działania opracowywanego projektu. Koordynacja planowanych działań. Koszty ekonomiczne i pozaekonomiczne wprowadzanych zmian. Analiza sposobów pozyskiwania współpracowników, sponsorów, zwolenników i sympatyków projektu.

Projekt socjalny (projektowanie rozwiązania problemu społecznego) powinien składać się z jasno wyodrębnionych tytułami części opracowania: Tytuł wskazujący jednoznacznie na obszar projektowanych zmian. Wstęp. Diagnoza opisowa. Uzasadnienie podłoża podjętych działań w obszarze wymagającym zmian. Odniesienie tu do części teoretycznej, w której ukazane zostały obszary wymagające interwencji w ramach wybranego problemu. Cel główny i cele szczegółowe projektu. Szczegółowe opracowanie planu działań będących podstawą projektowanych zmian.

Analiza rezultatów przewidywanych zmian. Realizacja projektu – możliwości i ograniczenia zmian w obszarze mikro i makro społecznym. Prezentacja opracowanych projektów. Podsumowanie, dyskusja, ocena.

projekt musi kierować się metodami i technikami pracy socjalnej, jej podstawami teoretycznymi w projektach zmian):

kto działa, co robi, dlaczego, dla kogo, w jakim celu - Wskazanie na celowość projektowanych zmian. przewidywane rezultaty działań, jakimi środkami przy wykorzystaniu jakich zasobów, z kim współdziała, w jakim czasie (jasna strukturyzacja czasowa wszelkich działań z podziałem na role i z podziałem na przewidywane nakłady finansowe). Projekt powinien być jednoznacznym wskazaniem na szczegółowe działania umiejscowione w czasie, które należy podjąć aby oddziaływać na obszar problemowy. Finansowanie z podziałem na podmioty, wysokość nakładów, specyfikacja wydatków w czasie. Charakterystyka spodziewanych rezultatów działań. Ewaluacja Podsumowanie i wnioski.

Nazwa zajęć: **Pedagogika specjalna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę dotyczącą pedagogiki specjalnej i jej aparatu pojęciowego
2. Zna i rozumie zasady funkcjonowania instytucji rehabilitacyjnych
3. Zna i rozumie psychospołeczne funkcjonowanie osoby z niepełnosprawnością sensoryczną, ruchową, intelektualną, zaburzeniami ze spektrum autyzmu oraz chorobą przewlekłą,
4. Zna i rozumie funkcjonowanie rodziny, której członkiem jest osoba z niepełnosprawnością
5. Posiada wiedzę dotyczącą stosunku społeczeństwa do osób z niepełnosprawnościami

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi stworzyć program eliminacji negatywnych cech otwartego i zamkniętego systemu rehabilitacji
2. Potrafi przewidzieć problemy mogące pojawić się w rozwoju dziecka z niepełnosprawnością i skonstruować program ich zapobiegania

3. Potrafi skonstruować program wspierania osoby z niepełnosprawnością w trakcie przebiegu procesu konformowania się jej z niepełnosprawnością
4. Potrafi stworzyć program wspierania rodziny, której członkami są osoby z niepełnosprawnościami
5. Potrafi wyróżnić praktyki dyskryminacyjne osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym i zawodowym oraz zaproponować strategie ich przeciwdziałania
6. Potrafi zauważyć w dyskursie społecznym przejawy ableizmu i na nie zareagować

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada umiejętność współpracy w grupie podczas szukania rozwiązań praktycznych i teoretycznych z zakresu wspierania osób z niepełnosprawnościami
2. Jest gotów do współpracy z otoczeniem i innymi specjalistami pracującymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami
3. Jest gotów do ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego; podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych
4. Podczas rozwiązywania problemów związanych z obszarem edukacji i rehabilitacji kieruje się zasadami etyki zawodowej

Treści programowe dla zajęć:

Współczesna teoria i praktyka pedagogiki specjalnej; jej subsdyscypliny i kierunki badań
Pedagogika specjalna z perspektywy dis/ability studies. Modele niepełnosprawności. Relacja ciała a niepełnosprawność.

Problemy adaptacji i edukacji osób z niepełnosprawnościami w społeczeństwie - inkluzja i ekskluzja, normalizacja.

Rodzina, której członkiem jest osoba z niepełnosprawnością. Perspektywa matki, ojca, rodzeństwa.
Psychospołeczne funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi (uszkodzenie wzroku i słuchu), z niepełnosprawnością ruchową, całościowymi zaburzeniami rozwoju.
Oddziaływanie pedagogiczne i rehabilitacyjne jako proces interpersonalny. Zamknięty i otwarty system rehabilitacji.

Dokumenty międzynarodowe i krajowe statuujące prawa osób z niepełnosprawnościami - Konwencja o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami, Ustawa o rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami.

Praktyki marginalizacyjne i dyskryminacyjne w obszarze edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami. Segregacyjny i inkluzyjny system edukacji

Nazwa zajęć: **Mediacje w pracy socjalnej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o różnych rodzajach konfliktów interpersonalnych i grupowych w ujęciu: semantycznym, socjologicznym, psychologicznym
2. rozumie i potrafi wskazać konsekwencje funkcjonalne i dysfunkcjonalne konfliktu
3. potrafi rozpoznać sytuację konfliktu i zaproponować celowy, konstruktywny sposób reagowania

w zakresie umiejętności:

1. wykorzystuje zdobytą wiedzę do definiowania, kwalifikowania i wyjaśniania sytuacji konfliktowych
2. potrafi nie dopuścić do eskalacji konfliktu oraz kanalizować agresję w toku pracy mediacyjnej
3. konstruktywnie reaguje na nieoczekiwane trudności występujące w sytuacji konfliktu
4. stosuje w działaniu wiedzę o normach i regułach rządzących dynamiką procesu mediacyjnego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/a do stosowania metodyki mediacji w pracy socjalnej

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd literatury przedmiotu dot. konfliktów interpersonalnych i grupowych w naukach społecznych, a w szczególności dot. konfliktów w ujęciu: semantycznym, socjologicznym, psychologicznym.

Charakterystyka i wyjaśnianie funkcjonalnych i dysfunkcjonalnych konsekwencji konfliktu przy pomocy pojęć i teorii stosowanych w naukach społecznych. Analiza, interpretacja i ocena tych stanów.

Metody, narzędzia i strategie zarządzania konfliktem w pracy socjalnej, ich wady i zalety. Określanie przesłanek stosowania poszczególnych strategii zarządzania konfliktem w pracy socjalnej.

Diagnoza sytuacji konfliktowej oraz dobór odpowiednich metod zarządzania konfliktem. Przyjmowanie roli moderatora, negocjatora i mediatora. Możliwości i ograniczenia przyjmowanych ról.

Kategoryzacja konfliktów. Ujęcie sytuacji konfliktowej jako fenomenu dynamicznego. Automatyczne wzorce konfliktów. Strategiczne wzorce konfliktów. Definiowanie, kwalifikowanie i wyjaśnianie sytuacji konfliktowych. Poszukiwanie potrzeb i interesów stron. Poszukiwanie rozwiązań i negocjacje.

Obszary, pola i zasady interwencji mediacyjnej. Narzędzia i techniki konieczne do prowadzenia mediacji w działalności pracownika socjalnego. Standardy mediacji.

Techniki i narzędzia hamowania eskalacji konfliktu i kanalizowania agresji. Neutralizowanie napięć. Perswazja. Manipulacja. Percepcyjne i kognitywne zmiany w konflikcie. Znaczenie języka w moderowaniu, negocjowaniu i mediowaniu.

Samoorganizacja pracy. Ograniczenia i przeszkody w pełnieniu roli mediatora. Konflikt w roli zawodowej pracownik socjalny - mediator. Asertywność w roli moderatora, negocjatora, mediatora.

Nazwa zajęć: Dewiacja i patologia społeczna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i objaśnia jakimi cechami charakteryzują się główne zjawiska patologiczne.
2. Wskazuje prawidłowo na rolę czynników mikrospołecznych i makrospołecznych w generowaniu zjawisk patologicznych i dewiacyjnych.
3. Stosuje właściwe określenia przy charakterystyce przebiegu wybranego zjawiska patologicznego i dewiacyjnego.
4. Interpretuje prawidłowo wskaźniki przyczyn cywilizacyjnych współczesnych zjawisk patologicznych i dewiacyjnych.

w zakresie umiejętności:

1. Dobiera właściwe określenia charakteryzujące stopień zaawansowania i natężenia oraz szkodliwości wybranych zjawisk patologicznych i dewiacyjnych.
2. Interpretuje prawidłowo wyniki badań socjologicznych na temat skutków zjawisk patologicznych i wykorzystuje w pracy zawodowej pracownika socjalnego.
3. Korzysta ze źródeł literaturowych w celu pogłębienia wiedzy na temat przebiegu szczególnie dotkliwych zjawisk patologicznych i dewiacyjnych.
4. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu przyczyn, przebiegu i skutków wybranych zjawisk patologicznych oraz dewiacyjnych w pracy zawodowej w roli pracownika socjalnego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi obiektywnie ocenić stopień zagrożenia jednostki, grupy, rodziny i zbiorowości społecznej konkretnym zjawiskiem patologicznym (w praktyce zawodowej pracownika socjalnego).
2. Ma zdolność do stosowania właściwej terminologii w opisie skutków danego zjawiska dewiacyjnego i patologicznego w określonym środowisku społecznym (nie używa terminów stygmatyzujących).

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd głównych, socjologicznych koncepcji patologii społecznej i zachowań dewiacyjnych. Przykłady definicji patologii społecznej. Cechy wspólne i różnice. Historyczna zmienność przyczyn oraz przebiegu zjawisk patologicznych.

Stanowiska socjologów wobec głównych zjawisk patologicznych i dewiacyjnych. Trudności w odróżnianiu problemów społecznych od zjawisk patologicznych i dewiacyjnych. Zmienność kryteriów stosowanych przez badaczy zjawisk patologicznych. Socjologiczne, prawne, pedagogiczne i psychologiczne spojrzenie na patologię społeczną

Zjawiska patologiczne i dewiacyjne generowane przez czynniki makrospołeczne (przestępczość gospodarcza, przestępczość kryminalna, korupcja, samobójstwa, przemoc instytucjonalna).

Zjawiska patologiczne i dewiacyjne generowane głównie przez czynniki mikrospołeczne (kazirodstwo, pedofilia, przemoc w rodzinie, wykorzystywanie seksualne, prostytutka, zaburzenia procesu odżywiania, zachowania autodestrukcyjne).

Cywilizacyjne uwarunkowania zjawisk patologicznych i dewiacyjnych (narkomania, nikotynizm, sieciologizm, pracoholizm, hazard, bigoreksja, zachowania suicydalne).

Czynniki jednostkowe (trudności adaptacyjne, deficyty socjalizacyjne, brak odporności na stres) współwarunkujące powstawanie zachowań patologicznych.

Charakterystyka zachowań patologicznych o złożonej etiologii mikrostrukturalnej i makrostrukturalnej (zachowania agresywne, mobbing, żebractwo, bezdomność, włóczęgostwo, przestępczość zorganizowana, prostytutka, terroryzm).

Analiza wskaźników statystycznych, demograficznych, ekonomicznych, psychologicznych i socjologicznych charakteryzujących natężenie zjawisk patologicznych i dewiacyjnych (alkoholizm, narkomania, przestępczość).

Stan badań socjologicznych i psychologicznych oraz pedagogicznych nad dotkliwością i skutkami współczesnych zjawisk patologicznych w Polsce.

Ocena dotkliwości i natężenia zjawisk patologicznych i dewiacyjnych dokonana przez badaczy, polityków społecznych i ekspertów oraz sposoby korzystania ze źródeł diagnostyczno-eksperymentalnych.

Nazwa zajęć: Wprowadzenie do filozofii

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę dotyczącą ewolucji znaczenia terminu filozofia oraz specyfiki poszczególnych działów refleksji filozoficznej
2. Posiada wiedzę na temat związków filozofii z innymi dziedzinami i dyscyplinami nauki (ze szczególnym uwzględnieniem filozofii społeczno - politycznej)
3. Posiada zaawansowaną wiedzę na temat głównych problemów i dylematów filozoficznych, ze szczególnym uwzględnieniem etyki, filozofii społeczno-politycznej i filozofii poznania (z elementami filozofii nauki i socjologii wiedzy)

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi identyfikować główne problemy (w tym dylematy) moralne oraz społeczne oraz umiejscawiać je w poszczególnych obszarach refleksji filozoficznej
2. Potrafi prowadzić dyskusję na tematy filozoficzne (gł. z obszaru etyki i fil. społeczno-politycznej) według schematu: teza - uzasadnianie

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi prezentować własne poglądy i formułować indywidualne osądy z uszanowaniem zdania innych osób (w ramach etyki dyskursu)

Treści programowe dla zajęć:

Znaczenie i ewolucja terminu filozofia

Główne działy filozofii i jej związki z innymi dziedzinami wiedzy

Teoria wartości: Etyka – zakres przedmiotowy, wybrane pojęcia i problemy

Teoria bytu:

- metafizyka – zakres przedmiotowy, wybrane pojęcia i problemy- ontologia – zakres przedmiotowy, wybrane pojęcia i problemy (ze szczególnym uwzględnieniem ontologii bytu społecznego)

Teoria poznania: Epistemologia – zakres przedmiotowy, wybrane pojęcia i problemy. Nauka jako przedmiot refleksji filozoficznej: elementy filozofii nauki i ogólnej metodologii nauk

Społeczeństwo i relacje społeczne w ujęciu filozoficznym

- elementy filozofii społecznej

- elementy filozofii politycznej

Filozofie szczegółowe – przegląd subdyscyplin i głównych obszarów problemowych